

Forumul studențesc

● revistă a u.a.s.c. din centrul universitar timișoara ● anul IX ● nr. 1 (62) ianuarie 1981 ● 16 pagini ● 2 lei ●



13 ianuarie 1981. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, efectuează o vizită de lucru în județul Timiș

Telegramă

TOVARĂSULUI NICOLAE CEAUȘESCU
SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI
COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Mult iubite și stimate
tovarășe
NICOLAE CEAUȘESCU

Noi, studenții Centrului universitar Timișoara, trăim, alături de întregul nostru popor, în aceste zile, un moment sărbătoresc de profundă rezonanță patriotică, marcat de aniversarea zilei dumneavoastră de naștere.

Purtăm încă vii în mintea și inima noastră tinăra, caldele aprecieri și prețioasele îndemnuri și indicații date tineretului studios timișorean, cu prilejul recentei dumneavoastră întâlniri cu activul de partid din județul Timiș. Regăsim în aceste cuvinte grija și atenția deosebită pe care partidul și statul nostru, personal dumneavoastră, tovarășe N I C O L A E C E A U Ș E S C U, o acordați creării condițiilor celor mai bune pentru devenirea noastră ca buni specialiști, constructori conștienți ai unei Români moderne.

Studențimea timișoreană, aflată în aceste zile în sesiune de examene va face totul pentru a transforma acest examen al conștiinței și maturității lor politice, al pregătirii lor pentru muncă și viață, într-un moment al calității și eficienței, deschizând cu rezultate dintre cele mai bune acest nou cincinal care la finele lui îi va regăsi în amfiteatrele muncii, în întreprinderi, pe ogoare, pe șantiere, în școli și alte

instituții, punind temelii trainice pentru un viitor și mai luminos.

Urmind îndeaproape exemplul dumneavoastră magistral de muncă și viață spre binele și fericirea țării, studenții timișoreni vor da rui tot elanul și priceperea lor pentru ridicarea pe trepte calitative noi a învățămîntului superior timișorean, așa cum este prefigurat el de documentele programatice ale Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român, de generoasa dumneavoastră concepție privind apropierea învățămîntului de cercetare și producție, de nevoile stringente ale economiei naționale.

Cu acest prilej, vă raportăm, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că studențimea timișoreană, rezultat al amplei activități de educare prin muncă și pentru muncă desfășurată de Asociațiile Studenților Comuniști, a obținut în perioada care a trecut noi și importante succese în pregătirea profesională și politică, în activitatea de cercetare științifică și productivă, a acționat cu entuziasm și dăruire tinerească pentru realizarea mărețelor sarcini puse de partid în fața școlii superioare.

Vă asigurăm, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că studențimea timișoreană, alături de întregul tineret al patriei, de întregul popor, își va consacra întreaga pricepere și energie cauzei mărețe de edificare a societății noi pe pământul României.

În această zi de sărbătoare, dînd glas, din inima și ființa noastră, aleselor sentimente de dragoste și prețuire, vă urăm tovarășe Nicolae Ceaușescu viață îndelungată, multă sănătate, putere de muncă, pentru a încununa cu noi și strălucite succese activitatea prodigioasă pe care o desfășurați spre binele și fericirea întregului popor. Vă adresăm cu căldură tinerească tradiționala urare românească: „La mulți ani!”

CONSILIUL UNIUNII ASOCIAȚIILOR
STUDENȚILOR COMUNIȘTI,
CENTRUL UNIVERSITAR TIMIȘOARA

AN NOU DE VIAȚĂ NOUĂ

Un nou an își croiește calea spre împlinire. Un an încărcat de semnificații, un an important al devenirii noastre. Primul pas într-un cincinal al calității și eficienței, primul pas în drumul nostru spre starea de țară socialistă mediu dezvoltată.

Ce poate să însemne mai mult decît siguranță, încredere în viitorul luminos, certitudinea noilor împliniri, faptul că, la început de ianuarie, plaiul bănățean a fost onorat de vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu, prilej de a primi noi și importante îndemnuri și indicații privind munca și activitatea noastră. Căci, fără îndoială, cuvîntarea secretarului general al partidului la întâlnirea cu activul de partid din județul Timiș, constituie un îndreptar prețios care canalizează întregul nostru efort spre obiectivele esențiale ale epocii noastre, pune sub semnul eficienței și calității fiecare oră de trudă. Doar muncind cu tot elanul și abnegația, transformînd cîstit în rod fiecare obiect al muncii noastre, drămuind fiecare gest, fiecare acțiune, vom putea ca să ne clădim o viață nouă, conformă viselor noastre tinerești, vom demonstra că românul s-a născut gospodar și că gospodăria sa, țara, e o grădină în care cresc florile bucuriei și fructele bunăstării și progresului.

(Continuare în pag. 3)

NUMIM UNIRE

Numim Unire drumul spre mai bine
Numim Unire flacăra de zi
Numim Unire țara ce ne ține
Sub semnul lui a învăța, a ști

Numim Unire bobul de sudoare
Ce-ncununează omul din uzină
Numim Unire pacea-ntre popoare
Numim Unire dorul de lumină

Numim Unire pasărea ce zboară
Pe cerul țării-n plină libertate
Numim Unire dragostea de țară
Numim Unire inima ce bate

Pentru ca toate să ne fie bune,
Și somnul ca și munca și mîndria
Numim Unire cele trei cuvinte
PARTIDUL—CEAUȘESCU—ROMÂNIA!

VOICU MADALIN

ÎMPLINIRI

An nou de viață nouă

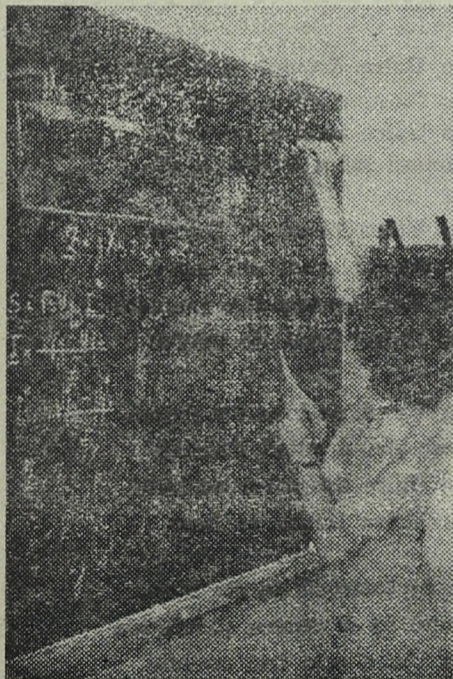
(Urmare din pag. 1)

Cuvintele secretarului general au adus un fața noastră, a tineretului studios, sarcini dintre cele mai mărețe, Sintem cei care vom fi chemați să prefigurăm și să consolidăm noua ipostază de țară cu medie dezvoltare. Viitorul e frumos dar trebuie cucerit prin trudă, prin sudoare. Iată de ce, pe băncile școlilor și facultăților, trebuie să transformăm învățătura în temeinică pregătire pentru viitor, nu învățând doar ce știința a descifrat până azi, ci căutând noi orizonturi ale cunoașterii, rezolvând probleme cu care se va confrunta producția. E în firea vârstei noastre să fim visători, să fim eutezatori. Să visăm cu ochii deschiși spre viitor, să muncim înzecat și să credem în finalitatea muncii noastre. Romantismul revoluționar al vârstei noastre nu e o lozincă, e starea noastră de a fi, e modul nostru de a ne manifesta în tot ce facem.

Învățămînt-cercetare-producție, un triunghi al școlii superioare, generoasă concepție a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Dacă vrei, coordonatele activității noastre cotidiene pe care trebuie să ne plasăm în expediția spre noi teritorii ale științei și cunoașterii. Conduși de un comandant înțelept și încercat, urmîndu-i exemplar pilda de dăruire și sacrificiu pentru mărețele cauze ale dezvoltării țării, mîndri de a-i fi contemporani, simțindu-i în fiecare acțiune omenia și dragostea de țară, vom călători spre societatea progresului și bunăstării nu contemplînd trecerea timpului pe lângă noi, ci angajîndu-ne plenar în truda comună, alături de întregul nostru popor, în efortul generos al întregii națiuni de a face salturi mari în existența sa milenară, demne de istoria pe care o clădim cu miinile și mintea noastră.

Și anul acesta, 1981, merit să ne introducă într-o nouă viață, să fie rodnic, plin de fapte mărețe, plin de oameni frumoși și demni, plin de pace și înțelegere. Căci face parte din acei minunați ani pe care țara și-i trăiește urmîndu-și conducătorul încercat, liber și stăpînă pe destinele sale.

G. C.



Ginduri de sesiune

În preajma sesiunii, am solicitat părerea mai multor studenți cu privire la pregătirea pentru sesiune:

Marinela Codrean (I Medicină): „Avînd în vedere că e prima sesiune, aș vrea să iau note mari la examene. Învăț constant, mi-am stabilit un program pe sare, în linii mari, încerc să-l respect. Nu mi se pare greu să învăț zilnic fiindcă mi-am păstrat stilul de muncă din liceu. Aș vrea să fie mai multă liniște la cămin ca să mă pot odihni după amiaza.”

Emilia Stănilă (I Științe economice): „Cu toate că e prima sesiune, nu am emoții; din moment ce sînt examene, trebuiesc trecute. La Tehnologie e mai greu, la istorie și geografie sînt multe treburi teoretice și multe date pe care dacă le învăț acum le uit pînă la examen, așa că voi învăța atunci, să-mi fie ușor în memorie. În timpul semestrului nu m-am omorît cu învățatul, poate am acumulat 10 la sută din materie, cam 2 la sută în vacanță și în sesiune mînez pe 83 la sută. Cînd eram la liceu aveam impresia că viața de student constă mai mult din distracții, acum mi-am dat seama că trebuie muncit foarte mult...”

Iona Popescu (I Tehnologie chimică, recentă „miss“): Nu cred că voi apuca să citec ceva pînă la sesiune, nici nu am toate cursurile la zi, apoi îmi place să pierd vremea. Vorba ceea, tai frunze uscate la ciini toată ziua...”

Elena-Neda Matei (I Informatică): „Nu știu dacă am să pot învăța în sesiune mai mult de șase ore pe zi, așa că mă pregătesc încă de-acuma. Sînt la zi cu toate cursurile. Nu prea am preocupări extra-scolare, poate de aceea nici nu știu cum e cînd n-ai chef de învățat. Cred că aici constituie un stimul și faptul că e prima mea sesiune, iar la prima sesiune nu știu dacă sînt prea mulți care să-și permită riscuri: poate mai tîrziu cînd e altceva...”

Viorel Sasu (II Electrotehnică): „Nu privesc pregătirea numai din punctul de vedere al examenelor, ci învăț și pentru că sînt multe lucruri interesante care-mi vor folosi mai tîrziu. În sesiune mai repet o singură dată (din cele trei examene din iarnă unul l-aș putea lua chiar acum). Pot învăța în orice condiții, nu mă deranjează muzica și zgomotul...”

Centrul din inima Universității

Este inutil să vorbim despre importanța modernizării științei și tehnicii acestui secol care se prezintă singur: al revoluției tehnico-științifice. În scopul îmbunătățirii activităților care se desfășoară în cadrul Universității din Timișoara, recent a fost dat în folosință un centru de calcul. Despre felul în care acesta răspunde solicitărilor celor interesați de această modernă modalitate de lucru, ne-a vorbit inginerul de sistem Tudor Jelebeanu. Centrul de calcul este dotat cu un calculator Felix C-256 cu toate instalațiile aferente. Sînt efectuate lucrări pentru Facultatea de Științe Economice, Matematică, Informatică, precum și pentru întreprinderile din municipiu, valoarea lucrărilor efectuate anul trecut atîngînd cifra de 600.000 lei valoare folosită în parte și pentru autofinanțare. 70 la sută din lucrările executate sînt rezervate studenților, ele constînd din lucrări practice, lucrări de laborator, activitate de cercetare, lucrări de diplomă. Fiind un instrument de lucru foarte modern și de mare randament, nu este, însă, fo-

Iosefina Balath (II Matematică): „Pentru moment, am probleme mai urgente, recuperări, lucrări, încerc să învăț și esperanto. Pentru examene voi învăța în preajma sesiunii, poate atunci voi avea mai multă energie fiindcă acum mă simt flămîndă toată ziua; am impresia că înainte aveam mai multă mîncare la cantină...”

Silvia Laza (II Tehnologie chimică): „Am examene foarte grele în iarnă și învăț zilnic cel puțin un curs. Mi-ar plăcea să iau un 10 la examenul de Electrotehnică. Pot învăța foarte bine cînd sînt blazată și apatică; dacă n-ai chef de sesiune, trebuie să te îndrăgostesci fără speranță și atunci, pentru că tot nu poți dormi, mergi în sala de lectură”.

Mihai Chelbea (II Mecanică): „În general citec în timpul semestrului, astfel încît în sesiune, cu un regim de muncă de opt ore, pe zi, să reușesc să finalizez și să mă prezint onorabil la examen. Ziua examenului e o sărbătoare pentru mine”.

Ana Olaru (III Zootehnie): „N-am făcut niciodată imprudența de a mă pregăti numai în sesiune. Excepțînd perioadele de practică, mă pregătesc tot timpul și încerc să nu repet istoria din anul I, cînd a trebuit să vin toamna pentru că am fost confundată cu o colegă...”

Lucian Ban (III Tehnologie chimică): „Dacă mă întrebi pe mine cum învăț pentru sesiune, rămîi restanțier. Ar fi bine dacă aș învăța în tot timpul anului, dar eu învăț foarte puțin; citec doar la materiile cu care nu am avut tangență pînă acum, la celelalte mă descurc în sesiune. Important e să citești și să înțelegi în cursul semestrului, ca să-ți poți permite momente de relaxare în perioada sesiunii. În sesiune învăț la Electro, în pre-sesiune la Universitate și mai rar la Chimie. Nu știu de ce, cu o zi înaintea examenelor îmi tot vine să zic — eu sînt mic, nu știu nimic...”

Stoian Miresov (III Electrotehnică): „Numai în anul I am învățat tot timpul, acum mă pregătesc numai pentru seminariile problematizate. E bine totuși să înveți din timp, pentru că e mai lejer în sesiune. Colegii mei care învață constant iau note mari la examene (9 și 10), eu muncesc foarte mult în sesiune dar iau note mai mici...”

Gînduri, opinii, frămîntări. Diversitatea, caracteristică și a celor care le vor lua la examen. Să le dorim, totuși, tuturor **B A P T A D A E X A M E N E I**

ILIE GAINA, GEORGE GAUJAN

Esperanto

Mioara Dobre, studentă anul III la Facultatea de filologie, membră a colectivului de esperanto, îmi prezintă ultimele noutăți din activitatea colectivului: Pe prim plan se situează înființarea secției de esperantologie în cadrul S.S.F.-ului, filiala Timișoara. La Universitatea din Timișoara va apare o publicație sub formă de preprinturi intitulată **Lingvo kaj scienco**. Publicația va reuni între filele ei lucrări din toate domeniile, în limba esperanto.

● Pînă în prezent în Timișoara funcționează zece cursuri de esperanto (La Universitate, Universitatea populară — în cadrul căreia există și un curs pentru elevii de la Liceul pedagogic și de la Liceul „C. D. Loga”). ● S-a constituit o secție de tineret în cadrul colectivului de esperanto-interlingvistică cu ocazia întîlnirii C.E.I., din 13—14 septembrie anul trecut, de la Timișoara. ● Au fost primiți în C.E.I. noi membri, cadre didactice și universitare, oameni de știință și cercetători din întreaga țară. ● **Lucrări practice de esperanto-interlingvistică** (300 de pagini) a apărut deja în a II-a ediție. În anul 1981 va apărea un manual pentru anul al II-lea intitulat **Gramatica limbii esperanto** (de prof. dr. I. F. Bociort). Manualul conține exerciții și vocabular esperanto-român și român-esperanto și este realizat cu ajutorul studenților Mioara Dobre și Reinhard Wive.

● Au avut loc numeroase expuneri ale membrilor conducerii C.E.I. la diferite instituții de învățămînt superior și mediu din Timișoara și din alte localități din județ privind problemele de interlingvistică și esperantologie. ● Dintre noutățile editoriale amintim: **Ariton Vraciu, Lingvistică generală și comparată** în care este prezentată o schiță detaliată a limbii esperanto, un dicționar esperanto-român la Facultatea de limbi și literaturi străine din București, un **Dicționar practic pentru studenți străini** la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (realizat de lector universitar Viorel Păltineanu).

● Au avut loc programe culturale-artistice cu invitați de la Teatrul de păpuși, corul „Schubert”, Opera română și Teatrul Național din Timișoara. ● La Budapesta a avut loc un Congres internațional de esperanto unde au participat și studenții timișoreni. Cu acest prilej a fost prezentată și piesa de teatru **Pureco de sango** (Puritatea sîngelui) de Bernard Golden. Spectacolul regizat de Diogene Bihoi, în care au evoluat printre alții și studenții filologi Otilia Moț, Dana Cărăbaș și Mircea Iosif, s-a bucurat de un real succes.

VIOLETA SULINCEAN

Lucian Cucu, student anul IV, informatică, ne spune că darea în folosință a centrului de calcul a fost primită de către studenți cu bucurie renunțîndu-se astfel la dese deplasări la Centrul teritorial de calcul. S-au produs, astfel mutații în stilul de muncă al studenților, ei avînd acum acces direct la calculator și lucrînd cu el. Beneficiînd de aportul a doi ingineri de sistem tineri și foarte bine pregătiți (T. Jelebeanu și V. Negru), a crescut numărul de programe realizate de către studenți, fie de la Științe economice, Fizică dar, mai ales, Informatică. Ceea ce nu înseamnă puțin pentru un început...

VIOLETA SULINCEAN



Ctitor de Unire

Mii de ghirlande de flori izvorite din sufletul tînar din foc și din pară incununează în această iarnă Unirea și pe ctitorul de țară

O, sensuri înalte ale împlinirii peste mereu unite plauri carpatine. Un Om ce le zidește-n timp menirea Azi, sărbătoare dinspre bine spre mai bine Cuvinte înălțătoare se rostesc în miez de iarnă Ceaușescu și Unirea

CEAUȘESCU ȘI UNIREA

SIMION POPOVICI

RĂSFRIÎNGERI

O trăsătură importantă a conștiinței sociale a oamenilor aparținând diferitelor clase și categorii sociale din țara noastră este realismul, element unificator în varietatea formelor concrete individuale prin care se manifestă acesta. Socialismul nu mai reprezintă un simplu vis, o aspirație, așa cum apărea imediat după 23 August 1944 și nici măcar o perspectivă socială mai mult sau mai puțin apropiată și pentru realizarea căreia oamenii s-au angajat în mod practic dar fără o conștiință bine conturată a viitorului, a ceea ce va urma. Societatea socialistă constituie în țara noastră un tot o realitate care a determinat maturizarea gândirii politice și sociale a oamenilor. Mai mult, construcția socialismului în țara noastră, având deja o istorie plină de semnificații a adus astăzi în fața oamenilor adevăratele ei probleme, problemele de esență care cer rezolvări autentice, neputând fi depășite prin paleative. Este nefiabil să fără realism, fără conștientizarea realistă, fără gândire politică realistă, nu poate fi vorba de angajare realistă

a hotărârilor Congresului al XII-lea în actuala etapă, înseamnă nemijlocit un viitor luminos al patriei socialiste, această unitate a maselor în jurul partidului, angajarea lor în împlinirea idelilor sale îndrăznețe, reprezintă fără îndoială un act de patriotism.

Este de la sine înțeles că tînăra generație a țării noastre, studenții inclusiv, nu rămîn și nu pot rămîne înafara acestei angajări. Dealtfel, de-a lungul istoriei tineretului român progresist a dat întotdeauna dovadă de înalt și înflăcărat patriotism. Generațiile tinere de azi nu fac decît să continue în condiții noi, mai bune și mai propice manifestărilor proprii, o tradiție de o valoare absolută.

Multiplele posibilități pe care vîrsta tînăra le oferă educării și formării trebuie folosite din plin în anii studenției. Nu numai informarea și cunoștințele, dar și formarea sentimentelor și personalității, în trăsături corespunzătoare societății noastre și epocii în care trăim constituie un obiectiv de prim ordin al educării și autoeducării. Studenții trebuie să fie convinși de

în urmă, amînările, absențele nemotivate, formalismul și, de ce să nu amintim timiditatea și complexele prezente mai ales la anii mici. **Conștientizare și angajare politică** — iată două nivele ce pot fi atinse de către fiecare student în anii de facultate, prin adîncirea cunoașterii documentelor de partid și a vieții sociale, printr-o susținută participare în cadrul dezbaterilor ideologice.

Încă de pe băncile școlii, tinerii trebuie să înțeleagă că fără pregătire proprie nu pot să-și aducă contribuția la progresul societății noastre și nu pot să se realizeze ca specialiști. Chiar și funcțiile de conducere accesibile celor care au pregătire superioară implică muncă competență de specialist și, cu atît mai mult, atitudine politică revoluționară indisolubilă de competența politică.

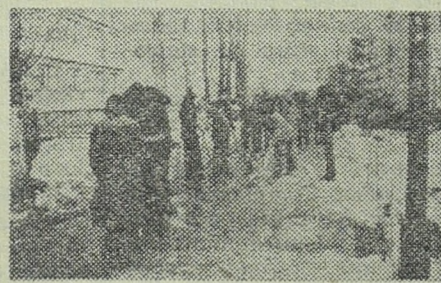
Învățămîntul ideologic trebuie să contribuie, de asemenea, la generalizarea trăsăturilor moral-politice înaintate, la însușirea normelor eticii socialiste.

Promovarea fermă a acestora în viața de toate zilele reprezintă o condiție dintre cele mai importante ale progresului țării. Atitudinea socialistă față de muncă, față de avutul obștesc, față de îndatoririle sociale care decurg din aceste norme, sînt căi viguroase de perfecționare a relațiilor sociale socialiste.

Însușirea de către studenți a concepției materialist-didactice despre lume și viață, a concepției politice a R.S.R. — obiective ale învățămîntului politico-ideologic și ale școlii în general — impune și o educare materialist-științifică a acestora, combaterea ideilor mistice, religioase. Cazurile de studenți cu concepții religioase sînt puține, cu toate acestea formarea la studenți a unei gândiri filozofice și etice în concordanță cu sensurile cunoașterii științifice, actuale reprezintă o necesitate actuală și permanentă.

Întreaga activitate formativă din școală, la care concură și activitatea politico-educativă, în ansamblul ei, trebuie să-și mărească sarcinile, să-și sporească contribuția de educare. Rămîne în urmă a activității politico-ideologice constituie un factor negativ o deficiență care trebuie înlăturată de urgență.

Exprimată în mod sintetic, finalitatea activității politico-ideologice, o



reprezintă formarea omului nou, a omului cu o concepție nouă, materialist-dialectică, revoluționară despre lume și viață, o atitudine nouă față de relațiile sociale și în cadrul acestora. Omul nou reprezintă omul care se conduce după un nou sistem de valori în raport cu omul epocilor precedente, un sistem de valori ale socialismului, avînd ca ax central politica partidului.

Lector universitar

dr. CORNEL HĂRĂNGUȘ

JURNAL

DE STUDENȚIE

O splendidă lecție de etică: rectorul Institutului de medicină, prof. dr. Gh. Băcanu, omagiază public (în „Drapelul Roșu” — 23. I. 1981) pe fostul rector al aceluiași institut, pe medicul, profesorul, pe intemeietorul de școală chirurgicală (chirurgie vasculară), Pius Brînzeu, care a împlinit 70 de ani de viață.

Pius Brînzeu — model de probitate profesională, de dăruire. La 70 de ani, o minte limpede, o mîndă sigură, un mare artist în amfiteatrul alb în care se dăruiesc oamenilor sănătate, bucurii, speranțe

☆
Fragmente din faimosul jurămint al marelui creator al școlii din Cos, părintele medicinei — Hipocrate:

„...îmi voi respecta învățătorii, îi voi privi ca pe propriu meu părinte pe cel care mi-a condus pașii în studiul medicinei...”

Viața mea și meseria mea vor fi curate.

☆
Ciobanii din părțile Năsăudului, de cînd se știu, mîncă afine proaspete sau uscate și pupă bucuroși glața cu afinată. Ei au credința că astfel își mențin mereu ageri ochii veghetori, ziua și noaptea, asupra mioarelor și muntelui.

Aviatorii francezi, care efectuează zboruri de noapte, au în rația lor alimentară sirop și magiun de afine.

Înțelepți ciobanii noștri!

☆
Cursurilor multiplicare la I.M.T. (și nu numai aici) le lipsește o calitate esențială: vizibilitatea. Litera mică, cerneala cenușie ne duc cu gîndul la ochelarii pe care o să-i folosești, nu conform vîrstei.

☆
Și la Timișoara, e moda cîinilor. Cîini de rase ca Seter, Koker... Cel mai priedicîș, acum iarna, sînt îmbrăcați fistichiu, probabil după jurnalul anului.

Pe cînd o să vedem purtați de leșă purceluși, curcani, alte necuvîntătoare domestice, mai folositoare decît Canis familiaris. (În parcul de lângă Clinicile noi a fost mușcat de un cîine un om).

„Pierderea vremii bune este maica și sămînța vremii rele” (D. Cantemir).

☆
Pregătirea pentru sesiune în ultimele zile e ca o meditație administrată tardiv.

☆
Kitsch — un cuvînt intraductibil, cum precizează Dicționarul de estetică generală (1972). Kitschen, cuvînt uzitat în limba germană, înseamnă „a face ceva de mintuială”.

Vert Kitschen = a degrada, a poci, a mîslui.

☆
Din nou necazuri cu bunica: nu se împacă cu prezența în cameră a oaselor, mai ales cu craniul care tronează pe masa mea de lucru.

ROMANIȚA GLAJA

SEMNAL

În perioada 27—29 martie 1981, la Casa de cultură a studenților, cu prilejul fazei finale a Festivalului Național „Cîntarea României”, secțiunea Brigăzi artistice și dans tematic-studenți, cercul de satiră și umor „Ab ovo” în colaborare cu redacția revistei „Forum studențesc”, organizează primul Salon național studentesc de caricatură și desen satiric. Menționăm că lucrările se primesc în număr nelimitat, pînă la data de 20 martie a.c. (ștampila poștei), la dimensiuni de format A-3 și A-4, executate în tuș, tempera sau acuarelă, necășerate, pe adresa Casei de cultură a studenților: B-dul Tinereții nr. 9, of. poștal 4, Timișoara 1900. Sînt invitați să participe toți caricaturiștii studenți din țară!

În sprijinul învățămîntului politico-ideologic:

Conștientizare și angajare în formarea tinerei generații

În activitatea constructivă din țara noastră, fie că vorbim de individ, fie de colectivitate, clase sociale etc. Ori, fără o asemenea angajare care se cere a fi a întregului popor, nu se poate concepe dezvoltarea progresivă a societății socialiste multilaterale dezvoltate.

Construcția socialismului în țara noastră este opera celor din România, în care trebuie să ne angajăm cu toții, indiferent de generația căreia aparținem.

Congresul al XII-lea al partidului a subliniat cu claritate faptul că și în cele două planuri cîincinale care urmează scopul activității întregii noastre națiuni este construirea pe mai departe a societății socialiste multilateral dezvoltate, dezvoltarea fără precedent a forțelor de producție, a tehnicii, perfecționarea relațiilor sociale, progresul culturii, educarea și formarea omului nou.

Conducerea acestei vaste activități revine partidului, centrul vital al întregii națiuni. Partidul a stabilit că în deceniul care urmează, societatea socialistă multilateral dezvoltată va fi în linia marii conturate. Ca urmare a unei politici economice complexe și eficiente, națiunea noastră își va desăvîrși independența la toate nivelele existenței sale, în unele privințe ajungînd să nu mai depindă economie de partenerii străini și de conjunctura internațională. Ne referim în primul rînd la independența energetică a României, idee deosebit de cutezătoare dacă ne gîndim la actuala situație energetică a națiunilor și la previziunile pesimiste privind evoluția posibilităților de procurare și consum de energie.

Obiectivele stabilite de partid la cel de-al XII-lea Congres, în ansamblu și pe compartimente dovedesc clarviziune și cutezanță, însușesc masele care se angajează plenar în realizarea lor. Partidul este urmat cu încredere de mase tocmai pentru că apreciază politica sa, activitatea de conducere a construcției socialiste întrucît realizarea exemplară a politicii partidului,

adevărul celor subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în Mesajul adresat întregului nostru popor cu prilejul Anului Nou „Depinde de noi toți, ca viața fiecăruia să fie mereu mai bună, ca gradul de civilizație a poporului să fie cît mai înalt. Desigur, mai sînt de lichidat lipsuri, de depășit mari dificultăți, dar poporul nostru n-a dat niciodată înapoi în fața greutăților.”

Studenții trebuie să se pregătească ei înșiși pentru înțelegerea politică, revoluționară a vieții actuale a poporului nostru, să conștientizeze atît lipsurile dar și perspectivele luminoase ale viitorului, ca premisă a angajării plenare în viață. În acest sens, este necesar ca învățămîntul ideologic A.S.C., să-și aducă o contribuție esențială alături de celelalte forme de influențare în formarea ideologică și politică a studenților uteciști și membrii A.S.C. Sub conducerea directă a Birourilor organizațiilor de bază, prin activitatea grupelor de partid din anii de studiu și a întregului activ A.S.C., învățămîntul ideologic studențesc trebuie să continue cunoașterea și însușirea aprofundată a documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R., a întregii politici a partidului, clarificînd sensurile și finalitatea acestora în vederea obiectivării lor în viață, atît în perioada studiilor cît și în calitate de proaspeți specialiști.

Nici un student și nici un absolvent nu poate să fie numai „bun specialist” în sensul tehnic al expresiei, pur și simplu pentru că societatea socialistă, cadrul în care învață sau acționează este rolul politicii partidului căreia masele de oameni ai muncii i-au dat realitate. Iată de ce deschiderea și angajarea politică constituie o necesitate, un act inevitabil. Învățămîntul politico-ideologic studențesc reprezintă un aspect al vieții politice a studenților, un aspect important, o activitate din care trebuie să înlăturăm lipsurile de pînă acum, rămîinerile

ARGUMENT

Există oameni ai conjuncturilor, oameni ce se resemnează în așteptare creîndu-și o adevărată filozofie a așteptării și renunțării. Anii se scurg exasperant de încet, printr-o albie nedorită dar nu mai găsesc în ei înșiși resursele necesare pentru a schimba ceva... Un lanț de consolări invocînd destinul: „așa mi-a fost dat”, „așa e viața”. Dacă am ales ca erou al acestui articol pe Gheorghe Sarca, anul III, Agronomie președintele Consiliului U.A.S.C. din Institutul agronomic, se datorează toamnei faptului că biografia lui de pînă acum este o replică la pasivitate, blazare, renunțare. Nu cuprinde nimic senzațional, cu iz de aventură, dar demonstrează apartenența lui la cei care au vocația căutărilor, a confruntărilor. La optsprezece ani, după terminarea Școlii profesionale poligrafice din București se angajează ca tiparitor la Intreprinderea poligrafică din Oradea. În '75 termină liceul la seral și încearcă la Institutul agronomic din Cluj-Napoca, dar fără succes. N-au lipsit colegii de serviciu grăbiți în a-i da sfaturi, iar unii tovarăși de muncă

agricultura. Anii de tipografie au rămas o amintire plăcută, o etapă din evoluția și maturizarea sa, o experiență de viață:

— Te-ai mai gândit la acei ani?
— Da mai ales cînd îmi cade în mînă cite o carte la a cărei tipărire am lucrat și eu... Multe le-am citit încă atunci, meseria îți cerea adesea să citești materiale pe care urma să le tipărești. Era și un prilej de lectură. Aici la institut, am studiat după cursuri la care lucrasem în tipografie: Botanică, Topografie, Tractoare și mașini agricole. Primul an de facultate a fost greu, producția te rupe de teorie. Fizica, matematica, rezistența materialelor, reclamau cunoștințe dobîndite la liceu, în timp ce trecuseră cîțiva ani de la terminarea lui. În anul II am fost ales secretar de an, iar în anul al III-lea președintele Consiliului U.A.S.C. din Institutul agronomic.

— De ce crezi că te-au preferat pe tine și nu pe altul?

— Alegerea mea ca președinte m-a surprins, nu m-așeptam. Vechiul președinte nu se ocupase prea mult de viața de asociație și poate

„Să strîngi recolta toamna și să lași un strop de sudoare”

și-au pierdut încrederea în el. Ar părea firesc, căci în fiecare an, un mare număr de tineri din întreprindere băteau la porțile facultăților fără vreun rezultat. Petru Augustin, însă, directorul întreprinderii, l-a înțeles și a ajutat: „Pentru noi tot același om rămîi și dacă nu reușești la o admitere”. Continuă să lucreze în tipografie, este ales secretar U.T.C și trimis la Școala interjudețeană U.T.C. din Cluj-Napoca. I se oferă posibilitatea de a deveni activist U.T.C. la județ, dar în același an, '78, reușește la examenul de admitere la Institutul agronomic din Timișoara.

— Spune-mi, Gheorghe Sarca, nu regreti că nu ai rămas activist la județ? Ceea ce te așteaptă după terminarea institutului ar putea fi mult mai greu.

— Nu, nu regret... Mi-am dorit mult să devin agronom... Și asta încă de pe băncile școlii. Părinții mei sînt țărani, m-am născut în comuna Nojorid, Bihor. În vacanțe, cînd mă întorceam acasă, lucram mult pe cîmp alături de ai mei. Trebuia să-i ajut, mama era bolnavă. Așa s-a trezit în mine pasiunea pentru agricultură.

Desigur, Gheorghe Sarca nu este singurul, nici primul și nici ultimul care a ajuns la facultate urmînd un drum mai puțin neted. Esențial mi se pare însă altceva: după șapte ani de muncă în tipografie, după un număr suficient de ani pentru a se instala obișnuința și resemnarea, timp în care avea o retribuție, o sumă de bani de care să dispui liber, devine și ea o obișnuință, iar studiul începe să fie mai puțin atrăgător, Sarca nu a renunțat totuși la „prima sa dragoste”:

au văzut în mine omul capabil să aducă schimbări. Dar a cîntărit și faptul că eu eram membru de partid, din '74, activitatea U.T.C. din întreprindere și Școala interjudețeană U.T.C. pe care o urmasem.

— Și cum te împaci cu președinția?

— Sînt multe probleme de rezolvat, îți răpesc din timpul liber. Participi la multe ședințe. Biroul senatului, Comitetului de partid, ședințele A.S.C. pe institut. Dar nu mă aching de sarcini din obligație. Îmi place să am tangențe cu tot felul de oameni, este și o pregătire pentru viitoarea meserie care îți cere aptitudini de organizator.

— Nu mai ai mult și termini institutul. Ca inginer agronom unde ai vrea să-ți primești repartiția?

— Nu m-am gândit încă, nu știu. Indiferent unde ajungi, principalul este să înveți meserie.

(În cameră s-a lăsat tăcerea, urmărind în liniște ancheta de la televizor. Întrebările mele par să se fi epuizat.)

— Și mai notează-ți în carnet... este fantastic să strîngi recolta toamna și să lași un strop de sudoare...

Involuntar mi-a venit în minte filmul „Toamna bobocilor” urmat de un gînd de aripi frînte. Afară, vremea mohorîtă și întunericul care s-a lăsat peste Complexul din Calea Aradului îți cenzurează orice tentație de a idealiza. Confruntarea cu realitatea este adesea mult mai dură decît ne imaginăm pe băncile facultății. Nu-i putem dori lui Gheorghe Sarca decît să nu-și piardă țaria convingerilor.

MIRCEA MOLDOVAN

STUDENTIA ÎNTRE DOUA REPERE ALE TIMPULUI

— Stimate tovarășe profesor dr. MIRCEA TEODORESCU, știm că nu de mult timp ați fost ales membru al unei societăți medicale din Italia, că sînteți autorul unor valoroase lucrări științifice pe probleme de obstetrică și ginecologie că vă bucurați de frumoase aprecieri atît ca medic cît și ca șef al Clinicii a II-a obstetrică-ginecologie. Am dori, în acest dialog la care ne-ați răspuns cu amabilitatea caracteristică, să parcurgem, retrospectiv, anii devenirii dumneavoastră ca medic pentru a cunoaște ceva din universul studentiei din acea perioadă cînd dumneavoastră erați cel care bătea cu emoție și poate cu teamă la poarta fiecărei sesiuni...

— Am început studentia în 1937 la Cluj-Napoca și am terminat-o în 1943 la București. Am avut fericirea ca primii mei pași spre dezlegarea tainelor medicinei să fie îndrumați de profesori de mare valoare ca V. Papilian, I. Drăgoi, Benetato, Danielopolu, Marius Georgescu, Goia etc. Erau dascăli ce făceau deopotrivă cinste profesiei medicale și exigențelor didactice. Azi, cu ochii maturității, le iubesc amintirea și le sînt recunoscător pentru exemplul dat.

— Referiți-vă, vă rog, la climatul studentesc din acea perioadă...

— Amintirile tinereții sînt întotdeauna frumoase și poate subiective. În studentia mea există un sentiment frumos care ne leagă pe toți — prietenia în adevăratul ei sens. Această prietenie nu se consolida la barurile de zi și de noapte, ci în laboratoare, clinici sau pe terenurile de sport, ori în drumeții frumoase. Acest lucru era posibil, noi fiind doar 80 de studenți într-un an. Traversam împreună și momentele frumoase și pe cele mai dificile ale uceniciei noastre, ne ajutam reciproc la nevoie, ne bucuram de succesele fiecăruia.

— Cum erau condițiile materiale în care vă desfășurați activitatea?

— Fără discuție, baza tehnico-materială era mai modestă dar și cuceririle științifice mai reduse. Nu erau atîtea clinici dar nici atîția studenți. În fiecare clinică era însă spațiu suficient pentru desfășurarea cursurilor și activităților practice. Astăzi numărul mare de studenți depășește uneori capacitatea amfiteatrelor și sălilor existente în unele clinici însă există eforturi pentru rezolvarea problemei — construirea unui nou amfiteatru la clinica ASCAR, transformarea în amfiteatru a unei săli din clinica noastră, ș. a. Dorința noastră ar fi să putem ține și noi cursul în clinica proprie. Rămîne ca viitorul să rezolve și această problemă.

Condițiile de cazare erau mai grele: cămine puține, locuri reduse, mobilier sărac. Eram noi însă mai entuziaști și treceam mai ușor cu vederea anumite lucruri. Am impresia că astăzi se cam întimplă invers...

— Care era starea de spirit din preajma sesiunii? Din cortegiul de sentimente care era cel dominant?

— Bineînțeles, emoția și teama existau invers proporțional cu nivelul de pregătire. Cursurile profesorilor, frumoase, didactice, nu acopereau însă toată programa analitică, restul materiei trebuind să fie însușită din tratate sau cursuri litografiate, dacă existau. La Cluj, Institutul de medicină nu avea bibliotecă proprie, exista o bibliotecă centrală ale cărei săli deveneau neîncăpătoare în preajma sesiunii. Notele primite, usturătoare uneori, erau cele meritate...

— Vă mai amintiți o întâmplare hazlie din studentia dumneavoastră?

— Da! Neînd obligăți să participăm la cursul de neurologie întrucît eram interni, nici eu nici colegul meu V. G.

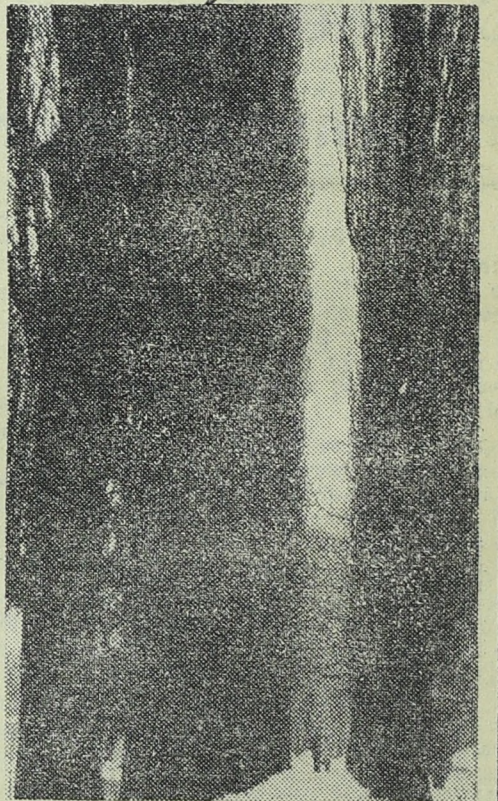
nu aveam nici o prezență la acest curs. În ziua examenului, în timp ce urcam emoționați scările spre bibliotecă, întîlnim o persoană între două vîrste, pe care V. G. o bate pe umăr și o întrebă: „Cum este dispus azi patronul, bine sau faze pe nebulul?”. „Veți vedea!” — răspuse cel întebat, cu un zîmbet șiret pe buze. Cînd am intrat în sala de examen, am văzut în capul mesei, cu catalogul în mînă, pe... interlocutorul nostru...

— Pe vremea studentiei dumneavoastră exista chiulul? Dar „supiții”?

— Existau dar nu putea fi vorba, însă, de chiulul sistematic deoarece exista un spirit de competiție între noi, ori absențele repetate te aduceau automat la periferia întrecerii. Fiecare căuta să se pregătească din convingere, nu mînat de la spate. Cei slabi rămîneau în urmă și repetau anii...

— Știm că la cursurile dumneavoastră se face sistematic prezența. Credeți în metodele restrictive, în eficiența lor în practica pedagogică?

— Am fost întotdeauna adeptul unei discipline liber consimțite, am considerat că elementul primordial într-o



colaborare este atașamentul rezultat din respectul reciproc, simpatie, admirație, interes profesional. Atunci însă cînd o anumită stare de fapt te obligă la niște măsuri, le lei chiar dacă nu-ți convine atîta timp cît ele slujesc o cauză bună...

— Ce părere aveți despre studentii de astăzi, mai ales despre cei cu care ați lucrat în mod direct?

— Cei mai mulți au fost bine orientați, serioși, frumoși, în tinerețea lor plină de vise dar și de ambiții. În majoritatea am întezărit medici buni, din păcate, au existat și dintr-aceia care n-au dovedit că-și iubesc profesia aleeasă și, în ciuda unor rezultate foarte slabe, vor fi posesorii unei diplome de medic. Vor ocupa un post pe care nu-l prea merită, dar acolo, cu siguranță, viața le va da o replică severă!

— Ce le doriți studenților dumneavoastră?

— Să nu abdice de la ambițiile frumoase cu care au traversat acești șase ani ai studentiei pentru ca mîine să-i reintîlnesc la viitoarele locuri de muncă, medici și oameni adevărați. Va fi atunci, pentru mine, un motiv de mare satisfacție.

A consemnat DANIEL BUMB



journal

Lume-n „Baloane”...

Predealul, cea mai „călcată” stațiune montanistică prahoveană, pentru că nu se dezmințe niciodată iarna, adică nu dezmințe iarna, ci-i oferă întotdeauna decorul specific, adică... zăpada, după cum afirma Ciprian Conciu, anul III, I.E.F. Galați, responsabil cu sectorul sport-turism (fapt pentru care era dotat cu un fluier!), și-a îmbrăcat „toala” de vacanță, prevăzută cu „garnitură” de schiori de toate vârstele, în goană spre telescaun, unde coada „surprinzător, a fost mai lungă luni decât duminică” ne-o servește drept „paradoxul sezonului”. Călin Anastasescu, anul III Mecanică București, la care adaugă că „la anu’ are să vină la schi cu mămica care va face coadă... și cuie, ore-n șir”.

Sala comandamentului, transformată ad-hoc în birou de cazare, de plasare și... de jocuri, mai mult sau mai puțin mecanice — e înțesată de studenți, majoritatea gălățeni, veniți să-și susțină mai mult cu vorba colegii din „conducere”. Ei, bieții de ei, n-au apucat să vadă încă, după zece zile de „tabără” Clăbucet, la zece minute de „sediu”, după cum mărturisea Doru Tudose, anul IV Nave.

Luminița Apostol, însă, comandanta „deplină”, studentă în anul III T.C.P.A.T.P. „se scoate” pe derdelușul din apropiere, la câte-o pîrtie și, mărturisește fără jenă, că „pică” sistematic, ori de câte ori își pune schiurile în picioare, ceea ce, speră, nu se va întâmpla în nici un caz... în sesiunea care ne așteaptă pe toți, comandanti sau... „condamnați”.

Da, așa se pare. Între organizarea seriilor distractive și în special a Revelionului, a excursiilor, multe și dese, la Diham, Sinata, Poiană și chiar la Trei Brazi, cu „regina autostrăzilor”, „rabla” lui nea Dobre, membrii comandamentului nu-și pot permite prea multe „ieșiri din context”, deși sînt și ei în vacanță... oricît... Doru și cu Liviu s-au căznit să obțină minibiliardul de la un puști, care venise cu banii pregătiți, gata să li-l sufle... de unde arhicunoscutul refren „Ciupercută tra-la-la”, fluierat a pagubă... pentru că Casa de cultură are prea puține jocuri de-nchiriat (bașca mesele de tenis duse la reparat taman la începutul vacanței!). Iar studenții sînt 300 buc... plus blățiștii...

...și puține sînt schiurile — 8 perechi... dotarea C. U. Galați — că mai multe nu se putea — are și centrul de realizat un plan la „închirieri”... așa că dai 25 de lei în plus și ieși o pereche de schiuri LOCO... dacă n-a apucat altul să dea înainte, 30 lei... ca la licitație: cine dă mai mult; e-așa e eu schiatul... și atunci degeabă cursuri de inițiere și concursuri pentru începători și avansați... de-ți vine să faci rost cel puțin de niște bețe... și alea cîn pădure, și încă cu noduri... Da’ nu-i nimic gălățenii se străduiesc să-nvelească atmosfera și au prevăzut în dotare una bucată grup satiric, intitulat GHEBUL, să-i cocoseze pe toți, cu lipsurile lor cu tot...

Da, comandamentul din Predeal e un comandament complex... sau complex conjugat, pentru că a strîns în jurul lui o groază de lume... colegi, prieteni... care rid, cîntă și dansează în incintă, dar mai scriu și afișe, mai repară și orga de lumini și mai participă și la „șmotrul” general, declanșat la ora 12 noaptea... Fadda Riyad, (Construcții, anul V Iași), student străin, mărturisea că e o adevărată plăcere pentru el să ajute co-

mandamentul în probleme de grafică și în organizarea seriilor distractive, care revin în fiecare seară, altui centru universitar.

Și uite-așa-trăiesc studenții la Predeal, ea niste porumbei în sinul stațiunii, la vila „Porumbița”, unde nea Burlacu „dintre Tîrgoviște și Cimpina” își desfășoară „vinul de strugure a 15 lei kila”, incognito, pe coridoare... și la „Lămița” și altele... ite, trase aiurea, de te-n-trebi, ca Marian, pe chitara cu două corzi lipsă. „Lupu sau stoma”?... și-apoi refrenu „Lupu care face biatu / Lupu care face blatu” și interogația noastră, retorică aproape, „La cantina din Predeal”? „Și normal!”... da’ nu e, pentru că tînăra Sanda din București a-junge să-și dorească cu apărindere (de sine) în fața comandamentului incoruptibil, să seducă în director de hotel, acum, în preajma de An Nou... pentru că domnișoara Iliescu, de pe strada Al. Cuza, nr. 5, îi ia 140 de lei pe noapte...

...și Marian cîntă mai departe „Inimă rece” și „Baloane” și încă alte cuvinte... cineva îl caută pe domnu Tutun... și nu-l vede de fum... Dante... din Galați, scrie epigrame și nevestele legitime ale comandamentului joacă table... clăpării zac zvîrliti sub scaune sperînd ca a doua zi, cel puțin, să scrișnească... în zăpadă, nu din... clape...

...și-n Bușteni!

30 decembrie, ora 14.00 — Comandamentul din Bușteni în plină reverie. „Visăm... să furăm un brad...” Visat — zis și făcut... Dan și cu Ninel, cei doi D. J. din București, anul V Construcții, cuplați cu baimărenii, încalcă pe o șapă, și... „Oh Tannenbaum...” Băieții muzicali... dotare proprie... de unde le-a spus-o Toma Laurențiu, directorul Casei de cultură „Grigore Preoteasa”, „nu vă dau nici o sîrmă”... și nu le-a dat... în schimb, băieții dau tot... mai peste tot dau o mină de ajutor. că „e băieți buni”, sufletești. Da’ cine nu-și dă sufletu’ acum, cînd Revelionul „80 și 1” e „pe vine” și e întîmpinat cu un „La mulți ani” lipit tocmai de teracotă, să tie cît mai „calduros”. Soția comandantului, Majdic — Timiș Ioana, responsabilă cu financiarul răsucește șagalnic fișii-fișii de hîrtie creponată, împreună cu celelalte „fițe” ale comandamentului, adunate ca la șezătoare... băieții mai sparg câte-un balon, în sens de „repetiție generală” pentru că mîine — gata, se termină anul și trebuie s-o sfîrșim cu el în mod festiv, fapt pentru care Mihaela Bustuchină se va agăța de strune... și de ideea de a face un „brădulet-brăduț”... micuț în cameră, pentru ea și colegele ei... iar Golea Eugen, un alt „notoriu” al taberei, campion universitar la șah, va face o deschidere la... anu și la mulți ani... Și trebuie găsit și-un Moș Gerilă voluntar, să mai semene o iluzie pe ici pe colo... și poate ninge... „O să iasă tuț” oricum pentru că lumea e receptivă și plină de disponibilități la ora asta, discoteca Danion (Dan și Ion Dichin și respectiv Filipescu) funcționează „pe bune”, mai tragem și-o drumeție cu „prînzul la pachet” și voia bună la purtător... Și totuși, cite „drame” pe parcurs... „Universitaria” clujeană — grupul de satiră și umor al Universității, a rămas „în aer” în preajma evenimentului... Degetele rebegite de frig în gara Bușteni, de la 5 dimineața se-ndreaptă inchizitorial, spre Borza

Nicu de la trupa de teatru, a aceleiași Universități, care le-a jucat o... festă, de data asta, Adio Revelion la „Caraiman”, poate-n alt an... deocamdată cu trîsta-n băț la ușa comandamentului întonînd un lăcrimos „Ne dati ori nu ne dati”... Cum o să le dea bieții băieți, că doar tot ei purced în controale nocturne... Și „e probleme” cu cazările astea... Pescărușii, băieții de la camera 3, vila „Pescăruș” au nimerit în „Colții morarului”, iar plopiștii (a nu se citi blățiștii) au ajuns în „Frasin”, și nu le pare rău, pentru că acolo se trag cele mai „mișto” chefuri, individuale și de comandament... și de acolo a pornit și celebrul joc de societate, intitulat în mod absolut... aproximativ: „Creionul”, sfoara și... butoniera...

Mă rog... Dar cazarea a relevat și avantajele simbiozei, deoarece Puiu Barosan (2 pe 2, Schaffhausen cu 2 uși) luptător... pentru binele tuturor colegilor sale de cameră — și-avea numai cinci bucăți — cu drepturi egale, repartizate din oficiu... Violeta, anul IV matematică, spera totuși să găsească un comandament de tabără... neînsurat... și nițică nînsoare... și niște schiuri... Carabiniera (intitulată în mod exhaustiv „carabiniera”) spera să găsească... cana „Să știți că bani eu nu primesc (!?) VREAU CANA!”

În schimb, Sorin din Gorj (anul III Zootehnie, București) a găsit-o pe Jenica din Galați și s-a-ndrăgostit „ca la 16 ani”... Mulți înainte... da’ a mai dat și de-o amență, pentru că nașu’ nu voia să-accepte ideea biletului de tabără cu foaie de drum intrinsecă... și-a mai pierdut și o pereche de mănuși de piele cu 125 de lei, eu un deget... sau cu zăpăceala din tren.

Da’ toate trec c-un vin fierț a 4.50 lei cana și 6 covrigi la leu, la patiseria de peste drum.

Ce-i mai trist e că trece și vacanța, ușor și iute, „ca o săniuță omologată de Federația de săniuș amator”.

LUCIA STOICA

Ce ceață deasă, vai ce ceață...

La Geoagiu-Băi stațiunea pulsa prin studenții taberei, băile erau de piscină, comandamentul era de bănie și viața trecea între melancolie, excursie și drumeție. O ceață deasă cădea peste Anca, Silvia și alte vile și tot prin ea trebuie să înoți ca să ajungi la clubul sau discoteca de la Casa de cultură. E drept că la Geoagiu s-a ocupat mai avan de documentarea noastră disk-jockey-ul local Sebastian decît vreunul din comandamentul taberei, e și mai drept că ni s-a vorbit despre niște virtuale seri culturale ale centrelor reprezentate, eu toate că ceea ce ne-a fost dat să auzim, trecînd prin preajma sălilor de repetiții, nu prevestea nimio bun, e drept că ceața indigenă începuse să ne apese ușor, dar ee puțin înseamnă toate acestea pe lingă faptul că oamenii se simțeau bine, că necazurile cu încălzirea au fost rezolvate rapid, că apa de la parterul comandamentului urma să fie scoasă foarte repede la surata sa de afară!...

La Geoagiu-băi ceața devenise cîntec și îi venea mai bine.

Nu poți să nu te simți bine într-o tabără cu comandament timișorean

Oricine ar fi făcut un tur al taberelor studentești de iarnă din acest an — fie ele Geoagiu-Băi Sibiu, Brașov, Predeal... — ar fi putut exclama ajungînd în Sinaia: „Am irtilnit studenți fericiți”. Și noi am fi trecut urgent de partea sa bisînd cu convingere.

La Sinaia pe timpul vacanței de iarnă, noua vilă de pe strada Avram Iancu părea chiar mai tînără decît era. Faptul se datora celor aproximativ 200 de studenți din multe părți ale țării, veniți să-și pună tineretea în acord cu odihna blîndă a iernii, nu înainte de a se pune de acord între ei și — bineînțeles — cu comandamentul taberei. Despre care comandament am auzit doar cuvinte de felul „Astia din Timișoara is băieți excelenți!”, „Nu poți să nu te simți fain într-o tabără cu comandament timișorean”. Și altele de aceeași manieră. Cert e că lucrurile se potriveau atît de bine, încît nemulțumiții nu prea își găseau loc prin tabără. Iar cînd își găseau rămîneau foarte pușin.

Ritmul taberei nu trenea la nici un nivel. Fiecare membru al comandamentului își cunoștea atribuțiile și le respecta și totul se făcea parcă spre a întări cuvintele cîntecului „Ce frumos e la noi la Sinaia!”.

Schi, săniuș, excursii, drumeții, programe T. V., seri culturale, expoziții de caricaturi, discotecă, toate acestea erau programate să-i cupîndă pe toți ai taberei. Un revelion pe cînte la autoservirea hotelului „Montana” a făcut trecerea în noul an. O noapte cu cîntece, diplome, miss-uri și dans.

La Sinaia, iarna se țira pe brînci și doar spre plecarea noastră începuse copăcel-copăcel să umble prin oraș...

CORNEL BOGDAN

Un Brașov, două brașoave

Sigur că da, exact voi ne mai lipseați, zice el, nelăsîndu-nr să terminăm și neîncercînd măcar să ne întoarcă onestul nostru „bună ziua”. Șiți, vă rugăm să ne scuzați, noi sîntem de la, și-am venit pentru ca să, nu vă fimem mult încercăm noi să-i domolim cît de cît profilul napoleonian. Apriș comandant, acest Sava Vasile din Brașov. Stîncă!

Și tot din profil: cum că la noi la Brașov totul este bine, sîntem cam mulți da’ încăpem, facem excursii, avem și-un club, dacă nu mă credeți puteți întreba și pe alții. Și-am întrebat. Nu că n-aveam noi încredere în cele două-trei fraze cîte s-a ostenit comandantul să ni le verse spre auzire, da’ numa’ așa...

Vorbiiți pe rînd, le spunem noi celor ce așteptau la ușa comandamentului, nici ei nu mai știau exact pe cîte rînduri, orbiți și furioși pînă peste poate.

Că asta-i tabără? În fiecare noapte te scoală te miri cine să te-ntrebe de carnet, de buletin, de cîți ani ai, ca mîine-poimîine er să ne ia și numărul de la pantofi și asta nu-i nimic, să vedeți ce camere avem, că-ți vine rău numai cînd te gîndești și adică noi ne-am cam săturat și-am vrea să plecăm. Acasă!

Adevăr grăiește gura lor, ne spune și Zănescu Gabriel, mult prea palid ca să-i mai ardă de vrea glumă.

Carevasăzică, totul merge bine, numa’ că lumea se cam duce.

Cine-o mai văzut, cine-o mai auzit, un singur comandant făcînd profil, chiar și de rasă, la atîtea brașoave?

DOINA ILIESCU

REMEMBER

Renașterea continuă să fie și în momentul de față, unul dintre cele mai pasionante subiecte istorice. Ea venea ca o perioadă viguroasă și originală deschizătoare de multiple orizonturi marcând inevitabilă destrămarea a feudalismului și începutul unei epoci noi. Mutatiile care constituie esența însăși a Renașterii s-au petrecut la toate nivelele existenței umane, înlocuindu-se cu desăvârșire elementele statice prin elemente dinamice. Centrul vieții se transferă de la sat la oraș. Izolaționismul feudal se destramă treptat, comunicația dintre oameni și regiuni devenind necesitate. Producția materială, desfășurată în cadre manufacturiere și având la bază inovația tehnică, sporește mult. Noua clasă socială, care se ridică, burghezia încearcă să și impună dominația.

Renașterea este epoca care repune în deplinele ei drepturi rațiunea, Inteligența e descoperită acum ca o forță irezistibilă în procesul cunoașterii, cunoașterea ce vizează atât universul terestru cât și natura umană, amândouă purtând pe cetea infinitului și a neliniștii.

Renașterea e un fenomen în primul rând al Italiei, ea o urmare directă a nivelului ei urban mai ridicat și a contactului nemijlocit cu mare. Să mai adăugăm, că solul Italiei a fost centrul Imperiului Roman, imperiu care și după dispariție continuă să facineze și să trezească ambiții de reeditare. Este perfect explicabil, că într-un asemenea decor de vecinătate marină, de concentrație urbană și amintire imperială au apărut marile personalități italiene care impresionează în primul rând, prin caracterul lor cosmic, atotcuprinzător. Un singur om este capabil să producă capodopere plastice, arhitectonice sau literare, să inventarieze un număr urias de manuscrise, să cunoască vechile limbi clasice, greacă și latina, să facă patronaj cultural și să imagineze manevre politice care să-l ferească de posibilitatea unor lovituri de grație. Din categoria acestora fac parte Leonardo da Vinci, Michelangelo, Buonarroti, Lorenzo Magnifico, Leon Battista Alberti, Marsilio Ficino, Giovanni Pico della Mirandola.

Italia nu a reușit în timpul Renașterii să se unifice politic. Întreaga ei viață s-a desfășurat sub semnul particularismului urban. Unele orașe — Milano, Florența, Veneția, Genova — prin repetate anexionări, devin extrem de puternice, exercitând asupra celorlalte un adevărat patronat. Se torcează în felul acesta în întreaga peninsulă o rețea de state și stăruite, unele republici, altele ducate sau marchizate, la conducerea cărora se impune prin forță, fie prin calitățile deosebite ale unora dintre membrii lor diverse familii nobiliare. Având conștiința de nezdruccinată a legitimității lor, puternice instincte cezariice, mar: ambiții de a rămâne în memoria secolelor, aceste familii funcționau ca niște dinastii. Își asigurau cu meticulozitate succesiunile, contractau căsătorii din rațiuni politice, teneau în mână lor toate purghiile vieții publice. Atunci când forța financiară le permitea susțineau activitatea de construcție și intrumusețare și aproape fără excepție practicau mecenatul înconjurându-se de artiști și umaniști. Primatul îl deținea și aici Florența cu a sa Academie Neoplatonică, fondată de Cosimo de Medici și unde sub bagheta lui Lorenzo s-au concentrat umaniști de excepție ca Marsilio Ficino, Pico della Mirandola, Angelo Poliziano. La curtea ducilor de Milano a stat un timp Leonardo da Vinci, la Urbino, Baldassare Castiglione și Pietro Bembo, la Mantova, Andrea Mante-

gna Giulio Romano, Bernardo Tasso, la Ferrara Ludovico Ariosto, Torquato Tasso, Lorenzo Costa.

Dar tabloul nu ar fi complet dacă nu am adăuga că multe dintre familiile Renașterii italiene au trăit și momente dramatice, fie măcelărindu-se între ele, fie alunecând în excese ce le-au umbrat pentru totdeauna memoria.

Familiile Visconti și Sforza și-au legat destinul de ducatul de Milano. Deși sînt apropiate în timp, existînd cronologic între delimitațiile Renașterii, cele două familii aparțin unor mentalități diferite. Ramura Visconti este încă tributară mentalității feudale, în timp ce ramura Sforza aparține mentalității noi renașteriste. Mentalitatea feudală se centrează pe ideea de persoană și nu de personalitate. De obicei această persoană care poate fi foarte bine rege sau împărat, ra-

ceputul construirii Domului. Continuă de Ludovico Moro și terminat de Napoleon. Domul e cea mai mare biserică după Sfîntul Petru din Roma. Interiorul e impresionant, conținînd peste 6.000 de statui. Într-un alchid al acestui „Sfînt Sebastian” de Canova, o senzuală Eva, aproape de neconceput într-un asemenea loc de Cristoforo Gobi și un mormînt cu figuri alegorice turnate în bronz de cavalerul Aretino după desenele lui Michelangelo. De pe platforma Domului se zărește în depărtare biserica din Monza unde e păstrată coroana de fier, de fapt din aur și pietre prețioase, cu care Napoleon s-a încoronat rege al Italiei.

Oarecum deosebit de restul familiei în fond o persoană de tranziție, spre specificul renașterist e ultimul ei reprezentant Filippo Maria Visconti (1412-1447). Instinctele lui dictatoriale sînt mult mai diluate,

hood, pe Niccolò da Tolentino, fiind contemporan cu Colleoni și Gattamelata. Pe cîmpul de luptă se întîmplă uneori ca la simpla lui apariție dușmanii să se predea, aruncîndu-și armele și salutîndu-l cu venerație. Era considerat ca un tată al tuturor războinicilor. În obiceiuri era simplu, extrem de apropiat de soldați, cărora le reținea figura, le cunoștea căile le știa valoarea soldatului (vezi Caesar, Hanibal). A urmat aproape întotdeauna sfaturile tatălui său Jacopo Sforza, dintre care mai ales trei i-au fost de folos: „Nu te atinge de soția altuia”, „Nu bate pe nici unul dintre oamenii tăi, iar dacă ai făcut-o, trimite-l cît mai departe”, „Nu călări pe cai năvălași sau care-și pierd cu ușurință potcoavele”. A primit însă în viață și lovituri. Tovarăși de arme l-au trădat, Alessandro, fratele său, a devenit complice al francezilor, unul dintre fiii săi a complotat împotriva lui. Așa cum spune papa Pius al II-lea, în încheierea portretului pe care i-l face, cu prilejul Congresului principilor de la Mantova (1459), „Nimeni nu s-a bucurat vreodată de vreo fericire absolută, fără tulburări. Fericit e numai cel care are mai puțin de suferit”. Om al Renașterii, al tuturor posibilităților, neîmpărțind viața în pătrate fără corespondență între ele, l-aș asemăna pe Francesco Sforza cu cavalerul Ippolito Riminaldi, din celebra pinză a lui Tizian.

Ludovic Maurul, fiul lui Francesco și ultimul duce al Milanului independent, a fost în primul rând un curtean. Era un om rafinat, iubind ambianta bibliotecii și a artiștilor. La vîrsta de 11 ani a rostit două discursuri în limba latină și-n cadrul Academiei fondate de el temele principale de discuție erau literatura și filozofia veche. Avea un deosebit simț al ironiei și o conștiință, poate exagerată, a valorii sale, căci la un moment dat afirma că Papa Alexandru este capelanul său, împăratul Maximilian condotierul, Veneția, șambelanul, iar regele Franței, curierul. În timp ce Bernabo Visconti făcea o problemă de stat din cei cinci mii de cîini ai săi, Ludovico prefera să se întîrîtină cu Leonardo da Vinci. Giorgio Vasari ne spune că Leonardo avea o fire foarte plăcută, fiind cel mai bun recitator și improvizator de versuri al vremii sale și un desăvîrșit interpret din liră. Pentru a-l înscinta pe duce își adusese o liră specială făcută de el, în cea mai mare parte de argint și avînd forma neobișnuită a unei țeste de cal. Sunetele erau însă extrem de armonioase și puternice. Trîind în intimitatea lui Ludovico face portretul celor două favorite ale acestuia Cecilia Gallerani și Lucrezia Cervelli și modelează pentru statuia ecvestră, din nefericire nerealizată, un cal uriaș comparabil cu cel troian.

În politică însă Ludovic Maurul nu a fost prea norocos. Începînd cu anul 1494 regiile francezi își vor face un ideal din supunerea Italiei. Carol VIII, murind la 28 ani și neputînd să-și realizeze ambițiile, ducele de Orleans, vărul său și viitorul rege Ludovic al XII-lea, le va relua tentativele. Bineînțeles vizează Neapolul, dar revendică în primul rând ducatul de Milano. Ludovic Maurul se baza, în pretențiile sale, pe faptul că bunica sa, Valentina, fusese din familia Visconti. Or, Ludovic Maurul era un Sforza, un uzurpator. În luptele care au urmat, ducele a fost mereu trădat și în cele din urmă vîndut de mercenarii săi. Își va sfîrși zilele în donjonul de la Loches, în Franța. Credincios în această captivitate i-au rămas numai bărbierul și bufonul. Pe zidurile închisorii, nefericitul duce a săpat inscripția: „Cel ce nu se teme de soartă, nu este prea înțelept”.

Mircea Pora

Familii din Renașterea italiană (I)

portează totul la sine, neavînd rațiunea relativității obținută prin detașare. Consideră forța drept unica modalitate de a opera și printr-o brutală hipertrofie a eului anulează existența celorlalți. Prin sine însuși, are în felul acesta sentimentul unui absolutism total. Sentimentul acesta îl are într-o mică măsură. Nu se ridică pînă la ideea de perfectibilitate umană, neintersecțîndu-și universul propriu cu alte universuri. Visconti se încadrează în bună parte în acest specific. Excesul îi caracterizează aproape în tot ce face. Fixează impozite mari pe care le string prin minciună nemiloasă, introduce un sever control al populației, își ridică voința la rang de lege. Notă esențială e cruzimea Bernabo Visconti pretinde multumii să-i întîrîtină cei 5000 de cîini necesari pentru vînătoare, iar la moartea soției sale, printr-o notificare, cere supușilor săi să poarte un ar doliu. Aceeași pasiune pentru cîini o are și Giovan Maria, fiul lui Giangaleazzo Visconti, cu deosebire, că acesta nu mai serveau la vînătoare, ci erau dresați să sfîșie oameni. Fire extrem de crudă și opacă la dîrățele multumii Giovan Maria, în anul 1409, în timp de război ordonă mercenarilor săi să atace populația înfometată care striga „pace, pace”. Cu această ocazie, două sute de oameni au fost omorîți. Iar pentru a rezolva definitiv problema cuvintelor pace și război, pur și simplu le-a interzis, impunînd preoților să spună în loc de „Dona nobis pacem”, „Dona nobis tranquillitatem”. A-proape toți membrii familiei manifestă o poftă nemăsurată pentru bani. Giangaleazzo Visconti încasa din contribuții regulate 1.200.000 guldeni, la care se adăugau ca subsidii extraordinare 800.000 guldeni. Bernabo își permitea din sumele strînse, să lase fiecare din cele 7 fete ale sale 100.000 guldeni aur, păstrînd și pentru sine un substanțial tezaur. Din fericire pentru posteritate, o parte din acești bani au fost destinați și construcțiilor, fără îndoială construcții de orgoliu, menite să eternizeze. Cele mai mari merite în acest sens le are Giangaleazzo Visconti, de numele cărui se leagă întemeierea mănăstirii Certosa din Pavia, desăvîrșirea palatului ducal din același oraș și în-



POESIS

S. F.

A doua carte a lui Traian T. Coșovei reprezintă un nou pas al poetului spre edificarea unui univers propriu. Dacă viziunea socială, alită de caracteristică scrisului său, nu a dispărut, ea este în orice caz mult mai transfigurată, învăluită în elemente imaginative.

Cartea este foarte atent, aproape inflexibil chiar, structurată, ceea ce o face să apară ca o demonstrație raționalistă. Prologul, încheierea, titlurile care încep toate cu „1, 2 3”, personajele neschimbătoare ca Infanta, veșnicul Anton, unchiul Chiriac alte elemente permanente ca orașul, nicăieri și niciodată sfârșitul de secol, oglinda, melanholia — tin de un temeris poetic deosebit de lucid și controlat.

Tema fundamentală a volumului este confruntarea cu propriul suflet cu demonul interior, care-l străbate.

Infanta este cel mai grandios dintre aceștia, ea guvernează peste lumea galantă abil realizată a cății, părinte să aibă roluri complexe. În primul rând ea e o muză modernă emoționant invocată: „unu doi trei, unu, doi, trei, unu doi trei, de tine mă rog să nu te

rișorul Anton și mătușile Unchiul Chiriac e o apariție literară, de epocă, după cum lumea volumului e în general o lume „retro” ca un protest subtil împotriva tehniciării și dezumanizării: „se arată la obraze și unchiul Chiriac în giubea aurită — / cu fumuri ale desertăciunii și păreri nebunesti / toate înșirate pe slove elinesti”.

Atmosfera tipică a cății este adinca visare, pătrunderea reveriei prin înțepenirea resorturilor vitale. De aceea personajele sînt puține și imaginare, vagi, mărunte în esență „eu, mărunț funcționar / eu mărunț impiecat”, iar întâmplările pe care poetul pretinde a le istorisi sînt de fapt inexistente. „În această întâmplare nu se întâmplă nimic” (1, 2 3 sau o scurtă întâmplare). Substanța poetică nu e dată de vreun fir epic cum încearcă blind poetul să ne înșele, repetind că spune o istorie, ci tot farmecul stă în atmosferă, în aerul de „abandon”. De aici umorul visător, ritmic susurat al unor poezii (1, 2, 3 sau fapt divers la Vladivostoc), frumoase prin cadență, pierdere în muzică: „Mai stai, nu ple-

Rigoare și melanholie *)

rătăcești, să nu te desparți” (1, 2, 3 sau în vocație), este chiar un alter ego foarte adînc, abisal, care are privilegiul de a călători în necunoscut: „pentru Infanta de ceață, pentru Infanta de fum / pornită la drum / pentru Infanta purtată pe zăpadă, pe apă pe-nnoptă / spre tărîmul cel ferecat ... vizitului e mort și caii ascultă de-o mină străină” (1, 2, 3 sau călătoria Infantei). E un ferment care ajută creația, un agent saturnian de care poetul se detașează cu o ironie de asemenea saturniană „Infanta avea sufletul cam jos / și cam lăsat și cam posac și cam ursuz. (Infanta îl citise pe Urmuz / în boschetul din orașul decedent și sublim ...) Ah, tată unde duce / abuzul de delfin” (1, 2, 3 sau despre o lume nebună, nebună, nebună). În calitate de psihopomp contemporan Infanta e un mijloc de înțiere a poetului și de a oferi „o nouă sensibilitate — / un vicleim, un eres” (1, 2, 3 sau ce vă oferă 1, 2, 3). Așa cum volumul e o încercare de statornicire a unei mitologii poetice, Infanta cea care face posibilă această dorință, mijlocind saltul în imagine.

Fără de primul volum, poezia a cîștigat în finețe și cantabilitate, fără să-și micșoreze forța. Repetiția întreită a formulărilor „unu, doi, trei” la începutul fiecărei strofe este fără îndoială unul din mijloacele incantației prin care versurile cîștigă în mister. Formula este în același timp ambiguă, situația la marginea jocului, deși încărcătura lui e în primul rînd ezoterică, simbolică; funcția lui este de a oferi o poartă spre lumea construită de peste „unde se află desigur” o Infanta care-l stăpînește” (1, 2, 3 sau visul Infantei). Orașul mic și riguros imaginat, loc de referință într-o lume fixă, stabilă a artei — o altă temă a volumului Infanta își părăsește trupul de acum cîteva secunde pentru a intra în orașul guvernat de „melanholie”, trist în fixitatea lui și saturnian, însă nobil și opus lumii contemporane „de un minunat absurd”. Orașul artei reprezintă apusul orașului real (meta-morfosă a lumii contemporane, zdruncinată de crize): „În orașul cu case de biscuiți și străzi de marmeladă, dragostea e un orb flămînd / un colț de stradă / omenind trecătorii cu măscării și nebunii” (1, 2, 3 sau despre Infanta). Mintuirea se află în valorile spirituale, umane, în poezie.

Infanta e un mijloc magic de regenerare, ea are un buton verde, nupțial, „pornea menuetului” (1, 2, 3 sau Infanta avea un buton verde.)

Personajele pitorești, fără grandoarea Infantei, sînt unchiul Chiriac, ve-

ca în zadar — / strigase mătușa din samovar / Am închis rotinetul și-am ajuns iasca: / Cum e vremea în Alasca? O lume năvălă prinde contur, a unor mătuși zăpăcite, mereu în fugă sau în acțiuni rapide fără sens, o lume fericită cu sine care opune răutății și primejdiiilor ce macină azi lumea un somn regenerativ și nepinovat al artei: „O Infanta adorăm / lângă un fel de Charlot în fața plutoanelor de execuție oarbe...” (1, 2, 3 sau sin de sicie) Lumii i se dă chivalența ludică a unui western haotic și dezucurat prin care trece însă salvatorul Infanta (1, 2, 3 sau Western) „Afară era sfîrșit de secol frumos / prin care Infanta trecea în viteză”.

Umorul străbate reconfortant cartea, atenuînd orice impresie de grandoare și tensiune, ca în finalurile de vers din „1, 2, 3, sau Cîna cea de taină” care demistifică senzaționalul, misterul: „ah, ce povestă cu miez”, „ce întâmplare fără sfîrșit”.

Jocul e un alt element cheie al volumului cuprînzînd toate personajele în acțiuni anihilatoare: pe unchiul Chiriac „fără nici o milă l-am spînzurat, căci nu-i găsea o rimă” Infantei supărate „ca să-i treacă această supărare / l-am născocit un joc / sp-n-urtoa-e”. Tot Infanta suferăuciderea într-o noapte a Sf. Bartolomeu fiind „singura hughenotă” (1, 2, 3 sau Sf. Bartolomeu al Infanțelor). Ceea ce se întâmplă însă de fapt personajelor e un neînțeles în cuvînt, asociații lingvistice se dezlănțuie frenetic la un semn în aceeași poezie „Dar mătușile cu Infanta și cu popa / îl citiseră pe Vasko Popa / și pe Vasko da Gamma / seara pe cînd serveau cîna / la mătușa Gamaglobulins...”

Se ajunge la un dans demențial care smulge din rădăcini universul edificat pînă acum (mătușile, unchiul Chiriac, dar și sultani, califi, hingheri, „o mătușă numită Martin / cu costum și cravată de vinilin”).

Înainte de sfîrșit sufletul trătește o stare saturniană de conșuzie, nemaiștiînd transformările prin care a trecut (1, 2, 3 sau stare de spirit). Poemul final, artă poetică sui-generis precizează că „doar Infanta a existat cu adevărat” iar celelalte fapături „vetuste, eșemere” sînt doar recuzită poetică, „măști, hîiere / arătări impietrite de lavă, ca-n basme / cu care mi-am doctoretic o inimă bolnavă de năluci și fantome”. Volumul apare ca un veritabil basm modern, istorisiră visător-saturniană a sufletului.

*) Traian T. Coșovei „1, 2, 3 sau...” Ed. Albatros, București 1960.

SIMONA-GRAZIA DIMA

AGONIA

Avea mîncile atît de largi încît orice gest părea o filfiere. La gît îi sclipea un pandativ. Nu le adresa se nici un cuvînt, nici — ar fi știut ce să le spună. O luaseră din mulțimea adunată în afara orașului să asculte monoliții Din pietroaiele acelea în jurul cărora nisipul se topea, erupeau sunete înșirîndu-se pe o linie melodică stranie, care prima oară îți atrăgea atenția doar, apoi urmau acele momente de acapare totală, pentru unii momente însemnau zile și nopți de trecerea cărora nu-și dădeau seama, sau nu voiau să baze de seamă timpul care trecuse. Devenea dependent, obstrucționat era ca și cum ai fi zburat prin nori albul lor te separa de restul peisajului, erai doar tu și albul lor compact, obligat să vezi alb, incapabil să intuiești ceva dincolo de el.

O luaseră de acolo dar asta nu mai remarcasă nimeni percepția realității era ceva anulat. Ea însăși făcuse primii pași fără să-și dea seama traversînd spațiul într-o moleșală densă din care ieșise trespătat, începînd să înțeleagă ce se întâmplase cu ea. Se pomenise purtată pe brațe de cei doi revenind în realitate primul simțămînt fu o teamă bruscă, de fapt tusea un șoc, uniformele lor licioase nu erau ceva pe lângă care să treci indiferent, însemnau în primul rînd pericol, reprezentau o înfrîngere pe care o simțea zilnic.

Îi privea. Nu găsea nici o deosebire fizică între ei, aveau fețele lipsite de acele contururi care îngăduiau expresivitatea Kay era sigură că se aflau la un nivel inferior al polisului, nu întîlneau pe nimeni, existau niște centuri de radiații prin care trebuie să treacă, asta pentru microorganismele pe care se presupunea că le poartă. Se opriră.

— De la acest nivel nu mai este permisă intrarea cu echipamentul de explorare. În cazul tău, vestimentația (Făcu o pauză). Va trebui să și-o scoți.

— Aveți vreun paravan aici? — Există o celulă de tranziție. — (Avea o voce fără inflexiuni, îi puteai imagina cum arată numai auzindu-i glasul). Acolo ai un costum de schimb — Aș putea să aflu de ce sînt aici?

— Explicațiile nu intră în atribuțiile noastre. Se întoarseră lăsînd-o singură în coridorul luminat uniform, fără nici o fantezie. Nu era vorba de sobrietate, ci de dispariția unor necesități spirituale, nu mai era nevoie ca lumina să cadă într-un anumit fel ca să te simți bine, sau să întîlnești culori plăcute. Coridorul exista și asta era îndeajuns.

Cînd apără semnalul luminos, ușa din fața ei se dădu la o parte. Camera era doar un spațiu în care nu simțea frig sau căldură. Pe un suport metalic era aninat costumul ei.

— Era un material ușor extrem de plăcut la atingere și asta o făcea să nu-și regrete hainele abandonate în celula de tranziție. Era bronzată și la gît pandativul îi lăsase o fisie de piele deschisă la culoare. A fost condusă din nivel în nivel de mereu alți doi, dar toți aveau aceleași caractere fizice Kay știa că fuseseră calculați încă înainte de a se naște, erau proiectați mai bine zis, hazardul care stătuse înainte la baza întregii lumi, cu surprizele lui plăcute și neplăcute, nu se mai făcea simțit aici.

— Era acum într-un fotoliu și avea brațele și picioarele fixate, nu-și putea mișca nici capul. Doar ochii.

— N-ai voie! Ți s-a spus să privești un anumit punct.

Kay voi să dea din cap dar nu și-l putu mișca. Bărbatul părea șeful operatorilor din laborator, din atitudinea lor se degaja o supunere indiscutabilă. Făceau exact ce li se spunea. Lîngă ei își făcea de lucru o femeie. Nu-și orbeau, se priveau doar. „Relații afective — telepatie”, gîndi Kay. Nu purtau nume, ci doar indicative de serviciu. Doi indivizi aflați în relații afective realizau automat contactul telepatic. Viața lor „de familie” era ceva foarte puțin cunoscut în afară, formau niște celule distincte unele de altele.

Kay predă Istoria și uneori își ducea elevii în proprietatea cupolei polisului stînd indiferent în vîzul aparatului de supraveghere a polisului. Deodată se simți atinsă ușor pe tot trupul de corpuri mici, sferice.

— Nu te teme, sînt niște senzori. Acum începem.

— Începem ce?

La tel de brusc ca afară, lîngă monoliții, sunetele porniră spre ea. Înregistraseră sunetele pietrelor acelea. Înspre Kay zburau păsări de toate culorile atingînd-o în zborul lor spre nicăieri, le simțea aripile, filfierea lor era ceva foarte apropiat, semănau cu vîntul cald bălînd pe colinele pe care le urca desculță.

— Vreau rezultatele din primele două minute. Culoarea la prima citire.

— Verde — plăcere. Iluzii tactile

Iluzii auditive

Iluzii vizuale

A doua citire la fel, verde — plăcere în conformitate cu datele prelucrate semnalele emise de monoliții nu conțin informații și prin metodele obișnuite de protecție pot fi împiedicate să pătrundă în polisuri.

Aruncară o privire spre Kay. Încă nu-și revenise complet, dar acum nimic n-o mai împiedica să se miște. Își duse o mîină la frunte.

— Pe ea o duceți din nou afară.

Și fiindcă oamenii nu trebuiau atinși în mod direct, operatorii își luară mînușile.

☆

Prin geamul uriaș bătea soarele. Geamul era atît de mare încît prin el aveau o panoramă foarte largă a orașului. În depărtare luca cupola polisului.

Ură și dezgust. Derrin privea cupola. Ură și dezgust. Se întoarse spre Kay. Era întinsă în pat, palidă. Soarele îi arunca lumina în față, slăbise și umbre adînci se întindeau pe față. Lovel se ridică.

— Pur și simplu n-avem ce face. Maladia actinică, boala radiațiilor... (fiecare gest al lui însemna neputința de a face într-adevăr ceva). Au iradiat-o la intrarea în polis.

— Dar n-au folosit obișnuitele radiații antiseptice?

— Ba da dar în doze foarte mari. Voiau să elimine absolut orice virus pe care l-ar fi putut purta Kay.

— Între mine și viruși nu făceau nici o distincție.

Vocea nu se desprindea de ea și trebuia să se aplece ca s-o asculte.

— N-avem nici un fel de mijloace... — continuă Lovel.

— Priveam geamurile sparte ale orașului nostru, făcu Derrin revenind la fereastră, și cupola polisului îmi abătea privirile. Ne-a aparținut cîndva, trebuia să fie al nostru.

— Cîndva, cineva a greșit o experiență de laborator. Pe oameni nu experimentezi niciodată.

SILVIU GENESCU

AGENTE

PROLOG

Grupajul de articole prezentate în aceste pagini au fost realizate cu prilejul unor vizite ale membrilor cercului de presă în centrul universitar Reșița și la Jimbolia, în cursul lunii noiembrie. Chiar dacă cele relatate sînt depășite de scurgerea timpului, rămîn gîndurile lor, dialogul sincer cu oamenii acestor locuri, șansa de a cunoaște noi oameni ai zilelor noastre, cu realizările și necazurile lor.

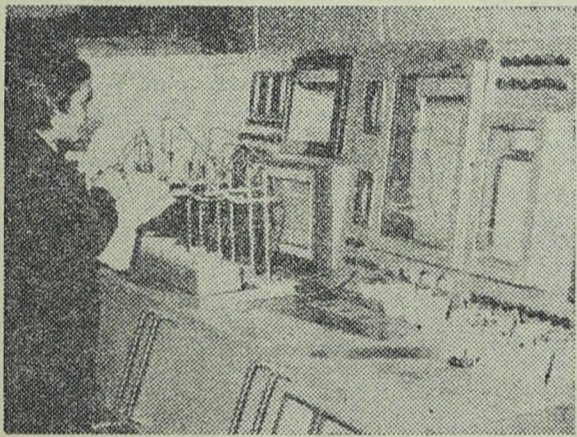
REȘIȚA

Despre o anume rețetă...

Mărturisesc că părerile interlocutorilor mei despre studenta VICTORIA CIRCEANU, anul III Turnătorie, Institutul de subingineri Reșița, mi-au stîrnit un deosebit interes pentru a o cunoaște. Posedarea unei burse republicane, studentă de excepție, Victoria și-a făcut o faimă în institut prin curajul opiniei proprii, afirmată și susținută cu tărie în orice ocazie, chiar și în fața cadrelor didactice. Am încercat să o abordez într-o discuție mai amplă vis-a-vis de condiția studentului de nota 10 într-un institut de subingineri. Răspunsul a venit, sub forma unei scrisori, completată apoi la insistențele redactorului. În fața presei Victoria n-a mai avut curajul opiniei vorbite, preferînd cuvîntul scris care, vorba ceea, rămîne... Deci:

SCRISOARE LIBERĂ DESPRE MINE ȘI FAPTELE MELE

...Mă numesc VICTORIA CIRCEANU, sînt studentă în anul al III-lea și fac parte din cercul de cercetare științifică al profesorului Mihai Vida. Tema mea de cercetare „Turnarea oțelului super-rapid în forme ceramice, în scopul obținerii frezelor cu adaosuri minime de prelucrare”, constituie și tema proiectului de diplomă. Lucrez împreună cu soțul meu, TĂNASE CARBUNARU, coleg de grupă. Acest procedeu de obținere a pieselor prin turnare



în cruste ceramice se află la noi în țară în fața de cercetare doar la I.S.R. în colaborare cu I.C.M. Reșița și I.P. București. Aplicarea acestui procedeu la noi în țară conduce la realizarea de importante economii de metal și la o creștere substanțială a calității pieselor turnate destinate frezelor. Cîteva din avantajele crustelor ceramice pe bază de siliciu de etil: capacitate mare de extragere a modelului, rezistență mare la șoc termic, stabilitate dimensională mare, rezistență ridicată față de fisurarea la cald, lipsa incluziunilor în piesele turnate etc. Realizarea prin turnare în forme ceramice a acestor freze prezintă avantajul măririi productivității muncii la atelierele prelucrătoare prin asigurarea unor scule de calitate superioară, simplificarea procesului tehnologic de realizare a sculelor prin eliminarea operației de forjare sau laminare, reducerea consumului de oțel rapid la sculele cu dantură realizată direct din turnare, etc., oricum s-ar putea să te plictisească cu detalii tehnice. Nu vreau să mă laud, dar de la Conferința pe țară a cercurilor științifice studențești, din acest an, soțul meu s-a întors cu un premiu I cu această lucrare. A fost, dacă vreți, o verificare și o răsplătire meritată a muncii noastre. Cred că prin cercetare te transpui, pentru cîteva momente, în practică, sentiment pe care-l trăiești și în cadrul laboratoarelor care le efectuăm în uzină și în cadrul institutului. Practic, aprofundăm cunoștințele teoretice și ne acomodăm cu realitatea producției. Nu fac eforturi deosebite pen-

tru a obține note mari. În timpul anului reușesc să descifrez materia, să înțeleg ceea ce n-am înțeles în timpul cursului, apoi în sesiune aprofundez, cimentez. Cuvîntul meu de ordine este munca rațională și atenția sporită la fiecare formă de învățămînt. Cred că pentru producție e nevoie de pregătire suplimentară. Un an și jumătate de specializare nu e de ajuns pentru confruntarea cu meseria. Trebuie să avem o cultură generală vastă dar să nu o facem în detrimentul pregătirii de specialitate cerută de producție și de viață. De aceea zic că ponderea materiilor de specialitate este încă mică. Am primit cu ocazia unui premiu cîteva cărți de specialitate. M-am bucurat imens. Cred că o să mă ajute imens în producție...

...M-ai întrebă ce caut eu aici, taman din Dolj, taman la turnătorie, meserie, zici tu, grea pentru o fată?... Părerea mea este că nu ai dreptate. Prima care mi-a demonstrat-o a fost mama mea, turnătoare la I.M.A.I.A. Balș. Meseria am îndrăgit-o pe parcurs. Cel mai mult îmi place elaborarea aliajelor neferoase, unde la fiecare elaborare se folosesc rețete. Vezi, femeia este obișnuită de la bucătărie cu rețetele pentru diferite meniuri. Dacă acolo le stăpînesc, aici de ce n-aș reuși același lucru? Mie personal îmi place foarte mult chimia și deci, implicat, aceste combinații. Soțul mă ajută foarte mult, e omul lângă care regăsesc echilibrul necesar muncii mele...

...Poate mai vrei să știi altceva?... Condiția studentului de nota 10 la noi în institut? Cred că ți-ai dat seama, fără să-ți răspund la întrebare, că e munca, munca pe care o deprinzi a o face corect, cinstit, cu toate forțele tale, privind în jurul tău, la oamenii acestui oraș care m-a învățat multe despre viață... Sper să nu schimbi prea multe din cele ce-am zis eu. Ți-aș fi recunoscătoare!...

Nu! N-am schimbat aproape nimic din cele înșirate atunci pe birție. Nu am schimbat nici măcar prima impresie pe care mi-am făcut-o despre această tină drăguță, încrezătoare în puterea ei de muncă, cinstită cu ea însăși și cu cei din jurul ei...

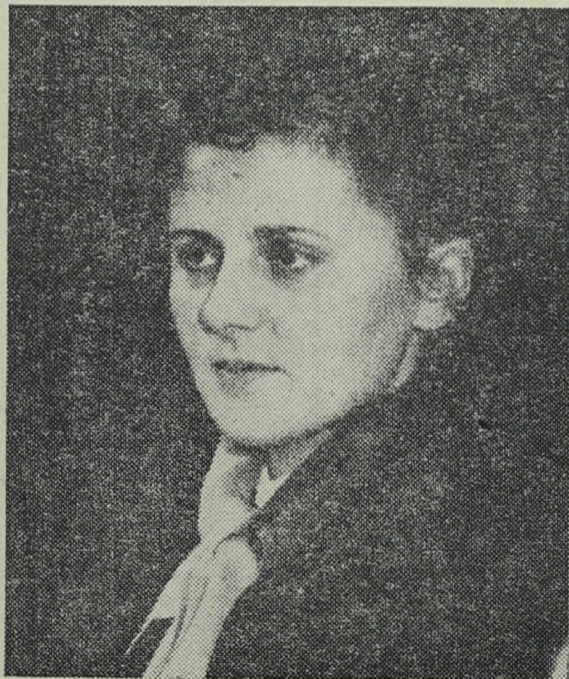
GHEORGHE CRIȘAN

Miss-Boboc '80

Cecilia Ferencz, I. Turnătorie, era elevă în anul II de liceu cînd, internată fiind pentru o cauză banală, a prins întimplător următoarele pe care o bătrînă le-a adresat vecinei de pat: „Sărăcuța, ce frumoasă e, dar ce păcat că-i așa bolnavă!” Cecilia a căzut pe gînduri. Nu din cauza bolii, știa că în cîteva zile amigdalita îi va trece. S-a privit cu un plus de curiozitate în prima oglindă și a constatat că multă satisfacție că imaginea virtuală se apropie serios de propriile-i păreri despre frumusețe...

— Cecilia, juriul te-a ales MISS BOBOC '80, colegii te-au felicitat, obiectivele aparatelor de filmat te-au urmărit pretutindeni, ai fost persoana principală al balului. Cu ce sentimente ai parcurs acest moment mai deosebit în viața ta de studentă?

— Bineînțeles, cu multă emoție și... satisfacție. Nu mă așteptam... deși doream așa, cu o voință ascunsă, dar care sălășuiește în ori-



ce femeie. Eram înconjurată de colege drăguțe, fiecare dintre ele putea fi cîștigătoarea.

— Cum ți s-a părut concursul, probele?

— Nu erau prea reprezentative pentru a evidenția frumusețea. Unele au fost chiar stupide, elaborate cred de o minte incomplet maturizată.

— Care, de pildă?

— Acea prin care ni se cerea să prindem în dinți un măr depus pe fundul unui lighean plin cu apă.

— De acord! Te rog o confidență. Pe ce elemente din anatomia ta ai mizat cel mai mult în acest concurs?

— Pe voce! La proba de interpretare am ales un cînteț...

— E adevărat că și coardele vocale sînt elemente anatomice importante, nu intră însă în contextul celor care definesc frumusețea feminină. Eu te-am întrebă...

— Am înțeles! Pe totîntregul văzut în înbinarea armonioasă a părților sale.

— Gurile rele spun că înainte de concurs ar fi existat ceva între tine și un membru important al juriului.

— Da, rochia mea roșie-bordo care împrumutată ceva din personalitatea corpului.

— Ce cauți tu aici, la I.S.R.? Cum ai ajuns tocmai din județul Harghita?

— Am ajuns... M-a atras această meserie plină de taine pentru mine, o meserie pentru bărbați — așa se spune! Eu cred că și o femeie poate să facă față, să facă treabă bună, să stăpînească oțelul, să-l „îmblînzească” așa ca pe un soț nărăvaș. Mă fascinează spectacolul descărcării unei șarje și apoi turnarea oțelului în lingotiere.

— Crezi că frumusețea se împacă cu viața din turnătorie?

— Bineînțeles, devine și mai evidentă dacă salopeta și casca de protecție nu o pot ascunde.

— Pasiuni?

— Am început să cînt la pian și muzicuță. Acum cînt numai la muzicuță, e mai practică.

De obicei, cînd sînt necăjită.

— Și cînd ești tu necăjită?

— Cînd am de-a face cu matematica!

— Iubești?

— Da, garoafele roșii și amintirea locurilor natale din jurul comunei Remetea, în minunatul decor al județului Harghita.

— Dacă un coleg, eventual necunoscut, te invită la cafea, primești invitația?

— Da, cu plăcere!

— Și dacă te mai invită odată?

— Încep să-mi pun unele întrebări. Reacționez în funcție de răspunsurile pe care le găsesc.

— Crezi că frumusețea te va ajuta în viață?

— Da, dar numai cu condiția ca ea să completeze, nu să suplinească sentimentul că ți-ai făcut datoria prin propriile forțe... mai puțin cele... estetice.

DANIEL BUMB

Ce-i de făcut?

Eram deja rebegit de frig, și cum prietenul pe care-l căutam la cîminul studențesc reșițean întîrzie să-și facă apariția, mă hotărîm — într-un tîrziu evident — să-l aștept înăuntru. Dacă aș fi știut ce informații așteaptă să fie descoperite aici, în mod sigur, aș fi încălecat pe-o șarje, și fără să vă mai spun vreo poveste (chiar și așa), aș fi plecat spre Timișoara studențimii răscolite de iarnă și de zvonuri mincinoase ce propovăduiau nu sfîrșitul lumii, ci începutul sesiunii (ceea ce pentru unii e cam același lucru!).

Deși plin de bune intenții, am fost totalmente derutat la aflarea veștii că edificiul care-i găzduiește pe studenții reșițeni nu posedă o banală cameră de primire sau, în sfîrșit, ceva de genul asta „dacă vrei să-l așteptai, nu vî plimbați pe afară...”. Cum pe-afară mă plimbam suficient, înmagazinam o cantitate apreciabilă de oxigen și tocmai mă gîndeam ce m-aș face dacă n-aș fi un băiat plin de idei, mi-am zis că voi merge la clubul studenților. Acolo timpul va trece mai repede. Aveam să descopăr, foarte repede că ideea rea fusese total nefericită. De așa ceva nu se auzise de mult prin acele locuri. Căci a fi student-artist la Reșița înseamnă a aștepta ziua de miercuri pentru a folosi spațiul de la Ateneul tineretului. Căci dacă e miercuri, atunci e activitate culturală... Toate acestea atît timp cît există, realmente, o clădire a clubului studențesc dar, micile defecțiuni o fac, deocamdată, impracticabilă. Teama de surprize îmi reprimă celelalte intenții. Pornii, totuși, în căutarea sălii de lec-

tură. Fu-i primit cîntecul „Bă, tu ai cîte ori să-ți explici, un adevăr pe care-l trăiești, a cîte 40 de locuri denși însemna curat

— Mi-aș fi dorit, mariozitatea reportericii să văd la lucru artiștii locuitorii mei mă tîrziu. Cîminul dispărut, a cîte 40 de locuri denși însemna curat

— „Viața studențească” consolată, gîndindu-se de presa studențească. „Poate vrei să scrie în care vești scrie despre pe care l-am primit, dumneavoastră să-l se mai poate! — cînd am primit apăsătoare se strînsură în jurul meu veni. Uitaseam că se

JIMBOLIA

Pasaj

Tovarășul GHEORGHE Comitetului de presă încălțămintă Jimbolia tate reporterului de

— Ce s-a făcut prindere pentru tre nouă calitate?

— Ținînd cont se al întreprinderii lui al II-lea al an fabricație un număr încălțămintă, într- variată; în aceeași cererii de pe piața te 30 de modele în faptul că, în concordanță cu cererii superioare de modelelor nou cre înlocuitorilor de pl lor recuperabile și

— Știu că sinte treprinderii. Vreți care vă sînt cele m re ați muncit aici.

— Lucrez în ace pe 24 de ani. Pot împreună cu ea, tea și renumele ei muncă, după veni destul de bine în am numai cuvinte tului din întreprin tă peste 60 la sută al personalului.

— Cum conside dumneavoastră sch



CONSEMNA RI

— Fiecare tânăr nou venit în unitatea noastră este luat în primire de maestrul secției care-l repartizează pe lângă muncitorii cu înaltă experiență în activitatea profesională, mai în vârstă, pentru a fi instruit în vederea sarcinilor cărora le va face față în viitor.

— Prin ce modalități sînt pregătite viitoarele contingente de oameni ai muncii care vor lucra în întreprindere?

— Această pregătire se face atît prin Centrul școlar M.I.U.-Timișoara, cît și prin cursuri de calificare pentru meseria de confecționeri încălțăminte, organizate anual de întreprinderea noastră pentru circa 100 de tineri.

— Ce simțiți cînd pe poarta întreprinderii ieșe un transport destinat exportului?

— Este o mîndrie pentru întregul colectiv de muncă al întreprinderii noastre că reușește să exporte produsele sale într-un număr însemnat de țări, cîștigînd stimă și respect pentru România, pentru însemnele întreprinderii noastre...

MARIUS MORARIU

Un om la locul lui

În haine de lucru, îmbrăcat gros, ca pentru frig, și cu cizme înalte de cauciuc, tovarășul TEODOR TOLCEA ne aștepta într-o stare ce trăda polițetea gazdei și nerăbdarea gospodarului zorit de treburi.

Era dimineața unei zile de muncă obișnuite. Obișnuite? Poate pentru noi. Un telefon la care Primarul a răspuns cu hotărîrea omului care știe ce spune mi-o dat de înțeles că sub fruntea pe care lunecau cîteva suvițe albe, se frîmîntau niște sarcini, niște gânduri, care țineau de serioase responsabilități. Am înțeles că nu-l voi cunoaște pe acest om printr-o discuție în biroul frumos și cu gust aranjat al Consiliului popular, ci numai însoțindu-l pe traseul problemelor sale cotidiene. Am urcat împreună în mașina de teren pe care se păstrau evidente urme că nu rula numai pe asfalt, primarul la volan, eu, în dreapta sa (șoferul fusese învoit pentru niște probleme în familie) și motorul ARO-ului a pornit cuminte simțind parcă puterea omului care-l stăpînește.

Prin parbrizul de plexiglas imaginile se succedau derulînd filmul unui oraș ce purta puternic amprenta hărniciei oamenilor săi, a bunăstării, a simțului gospodăresc. Parcurile și rondourile mai păstrau amintirea trandafirilor înfloriți, mulțimea de pomi golași din fața caselor cu fațade curate prefigurau însă iarna, o iarnă care se anunța mai cu personalitate decît altele. Și locuitorii urbei, români, germani, maghiari și de alte naționalități, uniți în hora muncii în acest oraș din vestul țării și-au pus gospodăriile la punct.

Primarul îmi vorbea cu mîndrie despre oamenii acestor locuri, locuri care trăiesc de veacuri prin puterea cernoziomului, dar și a industriei care-și cîștigă cu repeziune drepturile civenite. Și oamenii-l salutau cu respect datorat celui care-i conduce pe drumul multor împliniri. Mașina, urmînd un drum mărginit de plopi înalți, ne purta spre punctul numărul 1 și cel mai important al itinerarului nostru de lucru: terenurile I.A.S.-ului Jimbolia.

Nu departe de oraș, în dreapta, am lăsat în urmă o viitoare stație PECO, amplasată, inspirat, chiar lângă depozitele locale de carburanți. Singura stație PECO din zonă.

La vreo 5 kilometri de oraș, dincolo de perdeaua de plopi, cîmpul vîia de zgomotul motoarelor autocamioanelor și tractoarelor care transportau, spre stațiile de depozitare, ultimele tone de porumb. Inginerul IOAN COVRIG, directorul I.A.S.-ului și IOAN MANGU, președintele C.U.A.S.C.-ului Cărpiniș, căruia-i aparținea și I.A.S.-ul Jimbolia, erau prezenți în cîmp. Înîlnirea cu primarul li s-a părut firească. O stringere de mînă după care au intrat direct în probleme:

— Cît mai avem?
— În jur de 500 tone!
— Trebuie ca pînă diseară să-l transportăm. Am vorbit cu tovarășul colonel. Mașinile descarcă și se reintorc pentru încă un transport. Mai aveți vreo problemă?
— Nu, pînă diseară nu va mai rămîne nici un știulete în cîmp!
— Succes și la revedere!

Un scurt răgaz pentru o fotografie (la insistența mea), mi-a adus în fața vizorului trei bărbați pe care nu-i sperie munca, nici frigul defărară. Și cîmpul cu grămezi bogate de hibridi „Pionier”, despre care știam cu siguranță că seara vor umple spațiile de depozitare.

Mașina a pornit din nou tîind cîmpul ce

mai păstra încă urmele belșugului. „O să-ți arăt acum o minune de mașină” — îmi zise zîmbînd primarul. „Minunea” era în plin lucru. Șase guri lacome înghițeau sfecla de pe șase rînduri deodată și o treceau apoi prin pîntecul burduhănos al mașinii. O remorcă cu obloane supraînălțate se umplea văzînd cu ochii. Sus, la volan, trona „un foarte bun mecanizator”. „Mi s-a luat o piatră de pe inimă — spuse primarul admirativ. Uneori mașina se strică și nu prea avem piese de schimb. Iți dai seama ce înseamnă să recoltezi sfecla de pe șase rînduri deodată? Pînă miine o terminăm pe cea de aici...”

Plecăm. Mașina mîncă kilometri cu repeziune, în drum, spre oraș. Privesc spre fruntea brăzdată de gînduri a omului de lângă mine. Nu i-le întrerup. Buzele arse de vînt schițează un zîmbet tainic. Se gîndește poate la ferma zootehnică unde se obțin circa 3700 de litri lapte/cap de vacă furajată, anual, poate la beneficiul de peste 4 milioane de lei adus de I.A.S. în condițiile deosebite din acest an, la concordanței săi care se pregătesc să treacă pragul noului an, la noile direcții de dezvoltare ale orașului, în ton cu imperatiile vremii, sau poate la ilustrata pe care tocmai a primit-o din Iași, semnată Marcel Tolcea, Marcel îi ura sănătate și-l anunța că tocmai obținuse un premiu pentru poezie la o serioasă confruntare națională. Tînărul profesor Marcel Tolcea e fiul primarului...

Îl las cu gîndurile sale nevrînd să tulbur un astfel de moment, moment în care gîndurile trădează cu adevărat personalitatea unui om.

DANIEL BUMB

Aș fi vrut să fie vară...

Încerc și acum, scriînd aceste rînduri despre Spitalul din Jimbolia, aceeași eopleșitoare senzație de ordine din afara ca și pe dinăuntru lucrurilor, resort al mecanismului care, într-o justificată ubicuitate, acționează asupra acestei instituții și a oamenilor care trăiesc în interiorul ei, însuflețind-o.

Strînsesem zeci de mîini salutînd, într-o prea episodică trecere, o parte din cei patruzeci de medici ai Jimboliei, cunoscînd, cu viteza (apreciabilă) a însoțitorului meu — dr. Iosif Ludwig, director al spitalului (și mentor al acestei desăvîrșite ordini) — cele cinci secții: chirurgie, interne, obstetrică-ginecologie, pediatrie și contagioase. Inzestrate cu 277 de paturi.

Intr-o inerțială pornire de a cunoaște totul, am ajuns pînă și în magazia spitalului, începînd să cred că mă aflu într-o farmacie, intrat atît așezarea meticuloasă, precisă, mai presus de firească (adică de aspectele pe care numai caracterul lor anodin le clasează în firească), a lucrurilor, îmi infiltrasem ideea că oamenii acestor locuri posedă un al șaselea simț: cel al ordinii.

Intr-un stop cadru mnezic revăd succesiunea cabinetelor de policlinică, pe care, în aceeași dimineață de toamnă tîrzie, le colindasem, întovărită de același convertor de senzații.

O asistentă medicală care, printre alte proceduri mai face și o sută de injecții pe zi, zece cabinete albe și ultimii trandafiri de toamnă bucurînd privirile viitoarelor mame.

Revin la spital, la un spital aproape istoric (construit din 1894) și, în spiritul acoperirii necesităților mereu crescînde ale populației, mereu înnoit și înălțat prin devotamentul celor 324 de oameni în alb.

La plecare, anotimpul din curtea spitalului mă întristează: aș fi vrut să fie vară pentru livada pe care o părăsesc.

RODICA TĂRȚAU

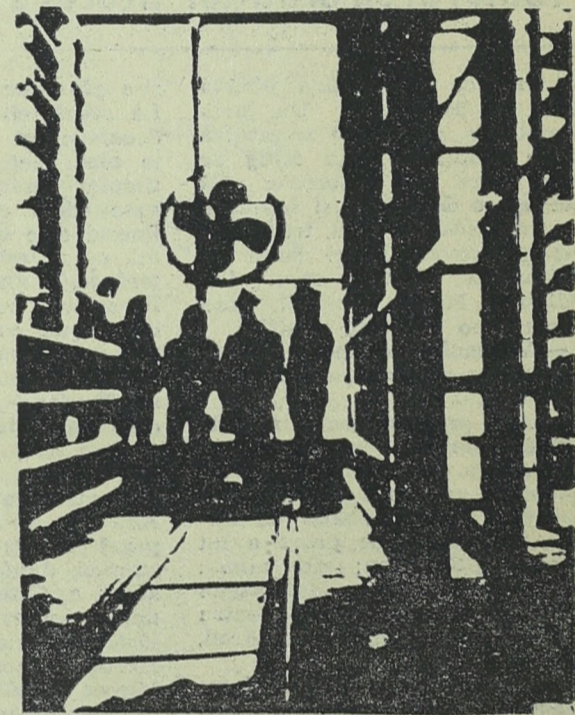
Pe urmele „Argilei albastre”

Deși în vîrstă de 60 de ani, AUREL HERIȘAN, directorul întreprinderii ceramice Jimbolia, are vioiciunea și entuziasmul unui tînăr absolut. Ne-a întîmpinat bucuros că ne poate da cîteva detalii cu privire la activitatea acestei întreprinderi, conducîndu-ne apoi pașii, cu atenție, prin acest lăcaș al muncii. Am aflat astfel că, fondată în 1874, întreprinderea „Bohn” a constituit pînă în anul 1900 cel mai mare concern de produse ceramice, fiind, totodată, una din marile fabrici de ceramică din Europa, dotată cu instalații de presare. S-a dezvoltat de-a lungul anilor ajungînd în 1921 o întreprindere relativ modernă, bine echipată, cu peste 2000 de oameni ai muncii și ai marilor frîmîntări revoluționare, greva din 1933 însemnînd

un moment de mare agitație al muncitorilor de aici. Din 1950, grație unor investiții mari, întreprinderea face pași importanți pe drumul dezvoltării, realizează materiale atît pentru țară cît și pentru străinătate.

Am parcurs împreună cîteva secții principale convinși fiind că dacă ne-am fi propus să străbatem toate cele 140 hectare ale întreprinderii ar fi trebuit să sacrificăm o întregă vacanță. Prin fața noastră s-au perindat pe rînd, secția A (care realizează întreaga gamă de produse ceramice), secția B (investiție mai recentă, cu instalații complet automatizate), secția mecano-energetică. Am aflat că la 20 km de oraș, la Cărpiniș, funcționează o secție aparte a întreprinderii producînd materiale destinate construcțiilor agro-zootehnice.

Dintre procesele tehnologice utilizate în întreprindere îmi rămîne, fîră îndoială, în memorie stația de cercetări pentru folosirea energiei solare, destinată uscării produselor ceramice. Pusă în funcțiune în 1976, realizare de vîrf a tehnicii noastre, stația înseamnă o economie de circa 200 t de combustibil convențional, la o producție de 1,5 milioane blocuri și corpuri ceramice. Cu mîndrie, directorul ne vorbește și de intențiile de a folosi pentru uscare apa geo-



termală, captată de la o sondă forată în apropierea întreprinderii.

La intrarea în Jimbolia am trecut, poate prea pasivi, pe lângă un loc deosebit de prețios. „Pămîntul negru face piinea albă” — zice o vorbă din bătrîni. Și-ntr-adevăr, acolo, la 15-20 m sub noi, se găsea un „căcămînt” la fel de valoros ca aurul: argila! Nu este o utopie, pentru că într-adevăr, la Jimbolia, argila e foarte prețioasă. „Pămîntul albastru”, sau mai bine zis „argila albastră” — cum o numea scriitorul Ion Arieșanu acum cîțiva ani, reprezintă pentru oamenii acestor locuri principala bogăție. Sisteme de extracție, sisteme de prelucrare, preparare, purificare... Un drum sinuos și lung... Oare cîți dintre noi și-au imaginat cîtă muncă și sudoare înglobează o atît de banală cărămidă?!

Directorul ne-a informat apoi despre preocupările de bază ale conducerii întreprinderii diversificarea producției, lărgirea paletei de produse ceramice, satisfacerea nevoilor crescînde ale economiei și populației. Am notat cîteva din produsele realizate aici: țigle, cărămizi, carne, blocuri ceramice, corpuri și placaje ceramice, blocuri realizate din reziduuri ceramice în combinație cu zgură de furnal și ciment, poliester armat cu fibre de sticlă și prefabricate din beton armat, teracotă (realizată într-un atelier special cu produse destinate în mare parte exportului). Privînd spre viitorul întreprinderii, directorul ne-a amintit cu satisfacție de intenția construirii unei secții de ceramică fină, alta pentru obținerea faianței, gresiei și a altor produse asemănătoare.

Cei 32 de ani petrecuți în uzină nu au știrbit nimic din vigoarea și îndrăzneala omului din fruntea întreprinderii. Comunistul Aurel Herișan cu o carte de vizită remarcabilă, își aduce aminte cu plăcere de numeroasele distincții primite, dar cea mai mare plăcere este de a-și aminti și vorbi despre întreprindere și oamenii ei, despre colegii lui.

TEODORA IDVOREANU

Ne-am adresat scriitorilor Ion Marin Almăjan, directorul editurii „Facla” și Ion Arieșanu, redactor șef al revistei „Orizont”, care au avut amabilitatea să răspundă întrebărilor noastre. Redăm cuvintele primului dintre invitați.

— Știm că editura pe care o conduceți își propune să promoveze și literatura tinerilor creatori. Vă rugăm, să ne precizați care sînt modalitățile prin care acest tip de creație își face loc în instituția dumneavoastră.

— În ce ne privește, cu o singură excepție — poezia — literatura realizată de tineri nu are nici un fel de statut special. Contează un singur lucru: talentul cu care este făcută, modul în care o face pentru a contribui la dezvoltarea patrimoniului cultural românesc. Doar în cadrul poeziei este necesar acest concurs stabilit de forurile conducătoare din București, concurs la care participă toți poeții

ce măsură creația literară a tinerilor este prezentă în paginile revistei?

— Intrucît revista „Orizont” tindește impunerea poeziei și prozei tinere, putem spune că în anii din urmă toate aceste genuri au adus în paginile revistei, prin cîteva tineri creatori, un aer robust de nouitate și de preocupări, nu numai stilistice ci și de conținut în ariile literaturii, o modalitate nouă de a privi literatura. În poezie, alături de poezii mai tradiționale, alături de Ioan Căliman, Vasile Versavia, Nicolae Dolingă și alții, s-au impus și poezii ale căror modalități stilistice explozive, ale căror căutări poetice moderne au surprins și ca tonalitate dar și ca univers liric. Ei sînt: Nicolae Bădilescu, Ioan Morar, Cătălin Isman, Ioan Crăciun, Simona Grazia Dima, Petru Ilieșu Ion Monoran, Marcel Tolcea. Am putea spune că generația actuală cea mai tină.

Promovarea creației literare a tinerilor

din zona de vest a țării, pînă la vîrsta de 35 de ani. Un juriu format din specialiști selectează aceste volume, dînd cîștig de cauză celor mai valoroase. Că este așa o dovedește și faptul că la concursul de anul trecut au fost promovați tineri poeți de real talent printre care: Ion Căliman, Martin Szegedi, Ioan Morar, Geo Galetaru și alții.

— Vă rugăm să specificați cîteva nume noi impuse de editura „Facla”.

— Am precizat între numele cîștigătorilor concursului de poezie, cîteva. Un volum de poezie în limba maghiară a lui Kiss András, foarte talentat de altfel, un volum de proză a lui Gheorghe Zinescu; alte nume: Vasile Dan, Schmitz Mathias, un tînăr scriitor de proză pentru copii — excepțional — din Arad, Toma Dumitru ș.a.

— Cum reflectă planul dumneavoastră editorial pe următorii ani acest deziderat?

— O parte din numele citate au fost desprinse din planul editorial pe '81. Sigur că preocuparea de a promova tinerii de valoare nu se oprește aici. Insuși directorul editurii se socotește cel mai tînăr director de editură din România, așa încît nu crede că este necesar un imbold exterior în acest sens, ci este un îndemn interior să-l descopere. Intenția și ambiția editurii este de a avea porți deschise pentru tot ce este creație de valoare în această zonă, fără restricții. De precizat: vom promova creații valoroase care slujesc cultura română idealurile societății noastre și nu artificii lipsite de har, goale de conținut.

— Oferiți-ne cîteva lămuriri în legătură cu volumele prentiate la concursurile de debut din cadrul editurii.

— În general, editura este obligată să-și respecte premiile date la concursurile de debut, așa încît toți cei care au fost premiați la aceste concursuri și-au văzut creațiile în volum. Pentru concursul de anul trecut nu am publicat volumul lui Szegedi, intrucît autorul însuși nu a reușit să facă o selecție reprezentativă. Urmează să scoatem un volum care să cuprindă creații ale celor trei tineri care au luat mențiune.

Mulțumind directorului Editurii „Facla”, ne-am adresat tovarășului Ion Arieșanu, redactorul șef al revistei.

— Vă rugăm să ne spuneți în

și-a găsit loc în revista noastră. La proză, chiar dacă mai greu, deoarece un prozator se naște la zece poezi. lucrurile s-au înțiplat similar. Prozatorii se nasc odată cu maturitatea lor. Poezia este un elan eruptiv, vital, ea ar putea fi mare, totalitară la o vîrstă tînără chiar. Prozatorul trebuie să fie un gînditor, un constructor, un arhitect, un om care gîndește profund asupra prozei sale. Nume impuse: Teodor Bulza, Vasile Bogdan (reportaj), Ion Jurca Rovina (care a scris un roman excepțional, o carte substanțială despre oamenii muntei și ai cîmpiei), Ana Pop-Sîrbu, Nina Ceranu (o proză interesantă, pitorească, a cîmpiei dunărene), George Terziu ș. a. Categoria criticilor: (nu pentru că este mai neimpusă o lăsam la urmă, Lucian Alexiu, Marian Odangiu, Vasile Popovici, Mircea Mihăieș, Alexandru Ruja, Ioana Rauschan, George Serban. O pleiadă de tineri critici impusă deja de revistă ca o școală de critică. Revista „Orizont” este printre puținele care nu lucrează în mod partizan. Ea nu face loc doar unor orientări în vogă ale criticii. Chiar și acum, în spațiul restrîns al revistei, au fost publicate dezbatere critice care discută idei în cultură, artă, pictură, dezbateri pe marginea unor fenomene de cultură și artă.

La noi, în Timișoara, aceste orientări nu au fost niciodată vagi, ci s-au aplecat asupra unor fenomene concrete. Nu au existat renegării, refuzuri tranșate. Avem modalități inovatoare, unghiuri cu totul noi, într-un mod tineresc de abordare a lucrurilor.

— Pe cînd un număr al revistei „Orizont” dedicat exclusiv tinerilor creatori?

— Noi am discutat cu conducerea Cercului de publicistică de la Casa studenților despre un număr realizat de studenți și pentru studenți, scris în întregime de condeierii studenți, cu modalități mai tinerești, o publicistică atractivă, o poezie și o proză dinamică. Ar fi deci o modalitate de impunere a tinerilor. Ar fi un lucru interesant, șocant chiar.

Lăsam cititorii să tragă concluziile care — în mod firesc — se vor ivi pe urma acestor întrebări și răspunsuri.

Interviuri realizate de CORNEL BOGDAN

Bobby Deerfield

Reușita ecranizare a romanului „Cerulea nu protejează pe nimeni” de Eric Maria Remarque, în regia lui Sydney Pollack, avînd un generic prestigios (Al Pacino, Marthe Keller, Annu Duperey) nu este altceva decît povestea a doi oameni care își petrec viața încercînd să ocolească moartea. Întîlnirea dintre el, Bobby Deerfield, pilot de curse, contrariat, într-o permanență angoasă, și ea Lillian Morelli, pacienta independentă și bizară, difilă și complicată, dintr-un sanatoriu de lux, amîndoi de un profund romantism, nu poate genera altceva decît o melodramă evasilacrimogenă.

El, omul de excepție „desăvîrșit”, dar exilat pînă la convingerea că „sînt puțini cei cu care ar vrea să fie”, se simte magnetizat de fîptura cu care e greu să faci conversație. În fața incipientă a relațiilor dintre cei doi, ea îl tratează cu impasibilitate, nu are nevoie să-l înțeleagă. El nu se dovedește a fi destul de persuasiv sau mai bine zis, ea dovedește o imperturbabilitate fermă, o consistență inalefică pentru el și benefică pentru ea, în comportamentul ei haotic, extrava-gant, care ascunde un posibil substrat de boală mentală. Succesele obținute fără dificultăți (popularitatea, luxul, prietena sa) departe de a-l mulțumi, îl incită la mai mult și poate de aici derivă acea adaptabilitate la felul ei de a fi, chiar cu riscul trecerii peste unele obligații morale față de ceilalți.

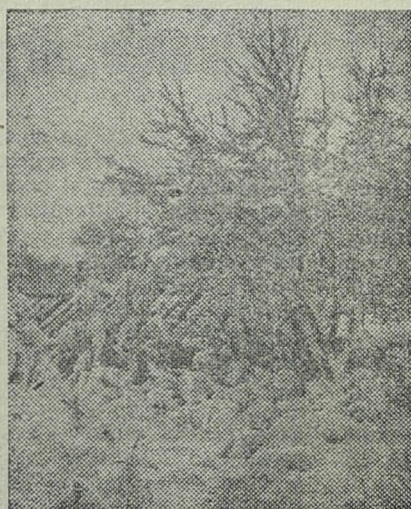
Dintr-un pronunțat contrast echilibru-dezechilibru la început, cuplul celor doi se transformă într-o compatibilitate a cărei rădăcini se regăsesc în indemnul făcut de Lillian lui Bobby: „Fă ceva care să mă surprindă și să te surprindă și pe tine”. Ridicol la prima încercare, dar perseverent, Bobby ajunge în final „irezistibil”. Iar prietenia celor doi se transformă într-un „love-story” cu implicații tulburătoare.

Accidentul lui Modave creează un precedent, generator al aprehensiunii campionului, prefigurînd iminent un nou accident.

Lillian, conștientă de faptul că nu mai are mult de trăit, încearcă un lirism tandru care-l face pe Bobby să înțeleagă că va rămîne iar singur, nefavorizat de destin. Dintre elementele regizorale, sugestivă este călătoria repetată prin tunelul în care lumina zilei alternează într-un efect cînd eclatant, cînd pal, accentuînd atmosfera apăsătoare a filmului.

Partitura muzicală adecvată subiectului, obsesia ruginiului, permanenta ceață din fin-planul peliculei, sînt note distincte care fac din film un exponent de valoare a celei de-a 7-a arte.

MARIN IANCU



Üzenet

Keveşsel lapzárta előtt sokkal szerencsésebb csillagzat alattinak hittem jelenlétünket az FS kezünkben levő számában. Pedig milyen elodázhatatlannak hitt adósságokat kellett volna már törleszteniünk az egyébként is két megjelent számmal ezelőtt időszerűnek érzett teljes magyar nyelvű oldalban. Ez azonban még várat magára. Rádásul kissé kilátástalanul késlekedik, hiszen eme tapasztalatok után, a kijátsozottság ilyen érzésével az ígérgetés mefisztoi cinizmussal volna egyenlő.

A félév első heteiben készített felmérésünket sem tudjuk a jelenlegi csenevész oszlopban leközzölni.

Esélyünk az, hogy az Ifjúmunkás hozza nyilvánosságra a riportot: a válaszok most már némiképpen a történelmivé magasztosulásuk miatt is értékesebbek... (Köszönetet mondunk azoknak akik kézzel-ábról álltak rendelkezésünkre, táncuk megszokása árán is: BALÁZSI OSZKÁR, BALOGH ÉVA, BORBÉLY JUTKA, BARABÁS ÉVA, BODOR EDITH, DURUGY ANNA, KEUL MARIKA, KISS GÉZA, KRISZTE SAROLTA, KÖTELES SÁNDOR, SIKÓ GIZELLA, TÓTH SZABOLCS).

Maradnak ismét a versek, a kérdőjelekké hőkent hópolyhek, egy sikerültebb második félév reménye...

Addig, az előttünk ágáló vizsgaidőszakot a legsikerültebbnek kívánjuk mindenkinek.

V. A.

MIRISZ MIKLÓS:

Három dallam a véletlenről

1.

fűszál hegyén éji zivatar cseppje úgy áll, be a lomha nap szétomló sugarait összekapta s akár harmat is lehetett volna a nint arcomba esapódott egyetlen tühegynyi szikra sejtethetjük ott a szálak helyzete hossza nagyon fontos lehet a mart, gyp annyit alkalmom tömpán elveszett s az is csoda hogy álltamban a tünemény már nem ablakomban zajlot; inkább valahol időben mélyen egy naprendszer nyi akol alakult éppen

2.

nem olvasta senki ezt a meghívót egy időből bitangul kieső helyre ahol talpad nem érez semmi támat pedig a fiú eljött tán épp az unokám volt s megegyeztek VÉLE a kapcsolat bár titakozom fonnyadt kis fogalom ezért azonnal tessék levonni a pillanathoz illő újabb következtetést

3.

teszem azt most csak úgy félrefordulsz s előttem szűk völgy tátong ösvény nincs mernéd-e végigjárni ha árnyéked helyett mindig valaki más követ és az elfelejtettek meszes talpazata áll a táj legmélyén?

DEBÜT

Elwine Tenczer



Elwine Tenczer, Philologiestudentin in Temeswar (Französisch-Deutsch III Jg.), geboren am 13. Juli 1957 in Tschakowa, Grundschule in Dumbrăvița wo sie zurzeit wohnhaft ist, danach Allgemainschule Nr. 7 in Temeswar, ebenda Loga-Lyzeum. Schreibt Gedichte seit 1972. Mitglied des „Adam Müller-Guttenbrunn“-Literaturkreises.

☆☆☆
Wir reden.
Worte kreisen
süß
und zeichnen
einen grossen Bogen

um uns.
Die Luft
ist schwül
von Misstrauen
und Ungewissheit.
Wir wagen kein Gespräch.
Gedanken
fallen
einzeln
schweissgeperlt
zu Boden
Wir reden nur

GASTERPODENSAGA XX

In der
Gasteropodenstadt,
in unsere Schneckenhäuser
zurückgewiesen
trödeln wir vernünftig
im Schneckentempo
dem Alltag
entgegen.

CARPE DIEM

Empfinden;
wer sagt,
dass das Schweigen
zu tief sei?
Irgendwann
ist alles wieder
ein Märchen:
die elf roten Nelken,
der flimmernde See
und der Oktober
so flüchtig
am Regen-
vorüberschreitend.

Gerlinde Hermann



Gerlinde Hermann, Philologiestudentin in Temeswar (Deutsch-Englisch, II. Jg.) geboren am 13. Mai 1960 in Grosssankt Nikolaus, Schulbesuch im Lyzeum ihrer Heimatstadt, danach im Temeswarer Lyzeum für Philologie und Geschichte. 1977 bei einer Gruppenlesung der Schüler des Lyzeums von Grosssankt Nikolaus das Gedicht „Die Sanduhr des Lebens“ für den deutschen Rundfunk gelesen. Mitglied des „Adam Müller-Guttenbrunn“-Literaturkreises.

GEDICHTE

ein Teil
von sich selbst
fremden Händen
und fremdem Geist
preisgegeben

ich verschenke mich um
den Glauben
an meine eigene Existenz nicht
zu verlieren

ZUKUNFT

Die Dunkelheit gähnt
mit geschlossenen Augen
sieht sie mich offen an

Tastende Finger im Dunkeln.
Sie suchen,
sich in Wandritzen verliebend

GROSSMUTTERS PENDELUHR

Bleiern hängt
die Zeit

am Uhrzeiger
das alte Gewicht
zählt unaufhaltend
die Stunden
sie schwinden

Jahrzente
in Sekunden

erlebt
ein Tropfen
Sonnenschein

die Schnitzerei im
alten Holz erzählt

Gewissensbisse und Schlager

Zu den zwei ersten Studentenvorstellungen des DSTT

Mit dem Stück „Die Wirtschafterin“ des in Bukarest lebenden Autors **Alexandru Sever** (geboren 1921) eröffnete das DSTT die Spielzeit 1980/1981. In einer allzuweit ausufernden Szene führt der Professor Ion Aureliu Rebedea (**Peter Schuch**) einen Dialog mit dem Hauseigentümer Frau Mălincioiu (**Ildiko Jarceș-Zamfirescu**), bei der er in Untermiete wohnt. Man hat zuerst den Eindruck, das Stück werde sich um diese plump, neugierig und sensationslüstern auftretende Frau drehen (ein wieder mal ganz bekannter Menschentyp). Doch ist dies nicht der Fall. Infolge einer Zeitungsannonce des Professors in der er eine Wirtschafterin sucht, erscheinen die Personen auf der Bühne. Die Annonce ist sozusagen der Auslöser. Insofern ist m. E. auch der Titel des Stückes berechtigt, obwohl es überhaupt nicht um die dann doch als Wirtschafterin angestellte Frau Mălincioiu geht. Die Annonce hat auch eine junge (als Rolle allzu schüchtern konzipierte) antifaschistische Widerstandskämpferin, **Gabi (Adele Radin)**, auf den Gedanken gebracht, bei dem Professor Zuflucht zu suchen, nachdem bei einem Einsatz eine Kugel ihren Arm gestreift hatte. Der Professor sträubt sich dagegen, versteckt sie dann doch in seinem Zimmer, wo sie auch einschläft. Als er zurückkommt, ist sie nicht mehr da und er greift nach dem Telefon, um die Polizei zu verständigen... Der zweite Teil des Stückes spielt sechs Monate später. **Monica Hanganu (Ida Jarceș-Gaza)**, die Assistentin des Pro-

fessors, kommt zu ihm, um ihm zu danken, weil er Gabi — die inzwischen verhaftet und zu Tode verurteilt worden ist — geholt hatte. Das habe Gabi nämlich ihren Freunden gesagt. Rebedea ist inzwischen von G weissensbissen geplagt und verfällt dem Alkohol. In einer traumhaften Szene erscheint wieder Gabi, er versteckt sie ein zweites Mal im Schlafzimmer. Kurz darauf — es bleibt da-

der mal ihr Bestes geben — und leider blieb es m.E. mit Ausnahme zweier Szene nur dabei. Die nervös anmutenden Quergänge Peter Schuchs auf der Bühne überzeugten nicht recht von der Intensität der inneren Spannung. Auch war **Ildiko Jarceș-Zamfirescu** noch zu frisch aus den „Frohen Festen“ der vorigen Spielzeit, wo sie eine ähnliche Rolle hatte, in der Erinnerung der Zuschauer. Einzig die imponierende Polizeiinspektorszene hob sich durch das Zusammenspiel **Josef Jochum**—**Peter Schuch** von den anderen ab. **Ida Jarceș-Gaza** und vor-

neure Schlager und blasse Witze (wie etwa der Brief mit den 10 Geboten des Schlagersängers) waren gemixt mit aktuellen Pointen mit spritzigem Humor (wobei ich **Hella Sessler-Pălie** hervorheben möchte) und guten Liedinterpretationen (wie z. B. „Der Clown“, gesungen von **Josef Jochum**). Andererseits waren manche Sachen ganz fehl am Platz, wie etwa die knappe Tanzeinlage (**Franz Gröger**) und die überhaupt nicht auffallende **Anke Gusbeth-Lăzăroiu** während eines Liedes, oder der grosse Kleideraufwand zu dem misslungenen Schlümpf-Lied (**Artur Benel**). Neben den dem Temeswarer Publikum

bekannten Schauspielern — **Hella Sessler-Pălie**, **Oskar Schilz**, **Franz Gröger**, **Horst Strasser**, **Monika Baialici-Nagy**, **Peter Schuch**, **Josef Jochum**, **Alexandru Stefi**, **Artur Benel** und dem Orchester des DSTT unter der Leitung von **Wolfgang Binder** — traten auch neue oder selten spielende Darsteller auf die Bühne — **Hertha Baialici**, **Anke Gusbeth-Lăzăroiu**, **Peter Kummer** (wer auf Schulzen zurück ist, dem mag er zugesagt haben), und **Marie Jereb**, die m.E. durch ihren Auftritt, vor allem aber durch ihren Gedichtvortrag, angenehm auffiel. **HELMUTH FRAUENDORFER**

Theater für Studenten

hingestellt, ob im Traum oder in Realität — erscheint der Polizeiinspektor (**Josef Jochum**) und erklärt ihm, dass es keinen anderen Ausweg für ihn gäbe: entweder weiterhin für die Geheimpolizei zu arbeiten, (weil er ja durch die Aussage Gabis in deren Freundeskreis nicht verdächtigt wird und somit der ideale Spitzel ist), oder aber Selbstmord zu begehen. Der Professor verrät Gabi ein zweites Mal und begeht Selbstmord, um dem Teufelskreis zu entkommen.

Die ganze Handlung findet in einem aus Spielzeuwänden bestehenden Zimmer statt (Bühnenbild: **Gábor Kazinczy**), Spiegel, die zwar die vom Professor so oft genannten „kahlen Wände“ und die „Unendlichkeit“ unterstreichen, die jedoch nicht ausgewertet wurden. Dafür aber wurde der Text oft durch gute Lichteffekte unterstrichen. Unsere Schauspieler sahen wir wie-

allem **Adele Radin** waren in der unglücklichen Lage, vor einem Text zu stehen, der nicht viel bietet. In solchen Situationen hätte man die Arbeit des Regisseurs **Brandy Barasch** merken müssen, was nur in der Schlusszene der Fall war.

Auf die viel zu wünschen übrig lassende Übersetzung **Ildiko Jarceș-Zamfirescu** (z. B. Interferenzerscheinungen wie „in erster Reihe“, das es im Deutschen nicht gibt) möchte ich nicht eingehen.

Als zweite Vorstellung bot das DSTT seinem Publikum „1000 Melodien. Ein Wunschkonzert für Jung und Alt. Zusammen- und vorgestellt von **Horst Strasser**“ Dieses Unterhaltungsprogramm wollte diesmal anders sein als die bisherigen, in ihrer Machart über-traditionell gewordenen Wunschkonzerte, und das ist auch stellenweis* gelungen. Regie führten: **Horst Strasser** und **Josef Jochum**. Alte und

Literatur, Sprache, Mundart

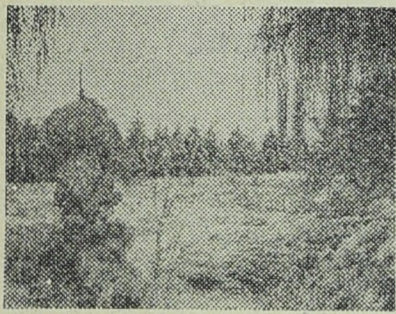
Seine Tätigkeit nahm der wissenschaftliche Literaturkreis unter Leitung von Lektor **Maria Berceanu** am 14. November '80 wieder auf.

In den ersten zwei Sitzungen stellten folgende Studenten ihre Arbeiten vor: **Horst Blesz** (IV Jahrgang): „Sinn und Funktion des historischen Romans der Exilliteratur“ (wissenschaftlicher Leiter Lektor **Dr. Herbert Bokkel**), **Elke Braun** (IV): „Konvention und Gefühl in Theodor Fontanes Roman „Effi Briest““ (Leiter Lektor **Dr. Herbert Bokkel**), und **Almuth Frank** „Die Modernität im Werk Georg Büchners“ (Leiter Lektor **Maria Berceanu**).

Innerhalb des von Lektor **Dr. Cristina Stanciu** geleiteten Kreises für kontrastive Grammatik, deutsche Mundartforschung und Methodik fanden zwei Sitzungen statt. Dabei wurden folgende Arbeiten der Studenten präsen-

tiert: **Charlotte Bächler** (IV): „Besonderheiten des Wortschatzes der Mundarten von Bakowa“ (wissenschaftlicher Leiter Lektor **Peter Kottler**), **Marlene Seif** (IV): „Besonderheiten des Wortschatzes aus Orzidorf“ (Leiter Lektor **Dr. Cristina Stanciu**), **Gudrun Bertleff** (IV): „Die semantischen Werte des deutschen Perfekts. Versuch einer Semanalyse“ (Leiter Doz. **Dr. Yvonne Lucuța**), **Heidrun Franz** (IV): „Veränderungen im Wortschatz der deutschen Umgangssprache“, **Sofia Mittler** (III): „Fragen der Wortgeographie der deutschen Mundarten im Banat“ (Leiter beider Arbeiten Lektor **Peter Kottler**) und **Heinz Zeumann** (IV): „Redewendungen im Deutschen und ihre Entsprechungen im Englischen“ (Leiter Assistentin **Silvia Cara**).

KARIN LERMER
GERDA PILLO



Știați că mai există studenți care, în vacanța de iarnă, nu iau drumul Semenicului sau al Muntei Mic, cu schiuri pe umăr, rucsace-n spate, cîntece-n suflet și voie bună în priviri?

Că mai există studenți care nu-și petrec Revelionul '81 în frumoasele tabere?

Mai avem, de mai avem studenți care, în vacanța de iarnă, se duc la... bunici, e adevărat, tot prin munți, dar fără teleschi, cabane și clăpări. E adevărat, tot cu voie bună și cu cîntece în suflet, dar cu un altfel de cîntec, cel al amintirii.

Și unde, dacă nu într-o urbe liniștită, departe de viața trepidantă a centrelor în plin avînt economic, social etc., într-un orășel somnoros întins pe o vale, între munți, cu amprenta secolilor pe fiecare străduță și cu case inconjurate de un aer ușor melancolic, unde, dacă nu într-un asemenea loc, pot fi amintirile mai bine păstrate, pentru a fi regăsite apoi intacte, pe fiecare străduță, în fiecare casă, în fiecare locuitor. Et in Arcadia ego. Știți unde?

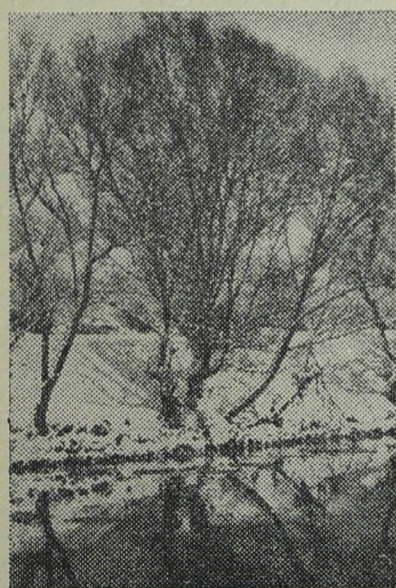
De treci... dealurile vârlite, venind dinspre Timișoara în jos, spre Dunăre, de departe vezi... tirgușorul numit Oravița și, după ce treci de „blocurile de la gară” intri în orășelul adevărat, cu străzi înguste, așezate în trepte, cu oameni liniștiți, politicoși, cu case cochete privind lumea prin ferestrele așa-zise „bîrfitoare”, dar care nu fac decît să dea lumii, privity dindărătul lor, mai mult spațiu, mai mult profunzime (ca-n filmele lui Kuroshawa) cu teatrul, vechiul teatru, vestitul teatru prin trecerea pe aici a lui Eminescu.

Iată un cadru posibil de vacanță, vacanța mea.

De fapt, a amintirilor, vacanță închisă în dosul ferestrelor „tridimensionale”, vacanță fără îndrăzneala de a aduce puțină mișcare în cursul lent al vieții de aici.

Numai amintirile, liber acum, se bucură într-un cîntec dulceag și dansează zgîndărind melancolii.

CORINA BUGARIU



Cînd arta e luată în serios...

...cum se întîmplă la Teatrul Mic din București, se ajunge ca „Să îmbrăcăm pe cei goi”, de Luigi Pirandello să fie jucată la doi ani după premieră, cu „Nu mai sînt bilete” la caserie. Și aceasta în special mulțumită modului în care înțelege colectivul de actori „de elită” (VALERIA SECIU Dan Condurache, Ștefan Iordache, Mitică Popescu, Petre Moraru, Jana Gorea, Elena Pop...) să nu facă rabat ideilor nobile ce stau la temelie artei.

Piesa este multifacetată, arborînd printr-un ironism cu rezonanțe sarcastice, un titlu ce parafrazează una din cele zece porunci biblice Modul de edificare a scheletului epic și traiectele personajelor amintesc „ocul de biliard”. Astfel, Ersilia Drei, terorizată de nonsensul propriei existențe, rătăcind debusolată prin mocirla periferiei umane, deși centrul gravitațional al piesei, acuză o acută lipsă de „aderență” afectivă și socială, ieșind mai zdruncinată mai dezorientată, mai deprimată, din fiecare contact (indiferent de ce natură) cu celelalte personaje. Fiecare încercare de comunicare cu exteriorul se soldează cu un nou „ricșeu”, crud și egoist, concretizat, în cel mai fericit caz, prin milă. Toate celelalte personaje se constituie într-un fundal antitetic, pe care drama Ersiliei Drei se proiectează cu o pregnanță dureroasă. Exilată într-un spațiu „mobilat” cu toate tarele caracteristice involuției moral-etice burgheze, regîndu-se degradată în oglinda ciobită a convențiilor unei societăți superficiale, averse de senzații tari, obținute cu orice preț, lipsită de forță interioară pentru „a întoarce foaia”, și neavînd suficient discernămint pentru a-și găsi un „cola” de salvare” extern, atînge faza critică a crizei existențiale, recurgînd la sinucidere. În cazul Ersiliei Drei, sinuciderea nu trebuie, însă, înțeleasă ca o manifestare a lășității și slăbiciunii, ci ca un sacrificiu necesar, ca o purificare superioară rațiunilor domestice, ca un protest radical împotriva unei societăți putrede, ce refuză individului dreptul de a exista prin sine însuși.

Conform principiilor esteticii sale dramaturgice, Pirandello acordă o deosebită importanță construcției fiecărui personaj, prin suprapunerea falsă, voit distonantă a trei planuri caracterologice (cum este — cum pare — cum ar vrea să fie), evident contradictorii, ceea ce contribuie hotărîtor la accentuarea atmosferei tulburii de haos existențial, de cocktail vulgar din sentimente grosolan amputate, instincte fardate convențional, prejudecăți absurde.

În rolul Ersiliei Drei, VALERIA SECIU realizează o apariție scenică sculptoară. Ea își asumă rigorile impuse de acest text complex, de mare concentrație ideatică, cu o maximă conștiință profesională, printr-o punere în valoare optimă a disponibilităților sale artistice, vîdînd un deosebit respect față de spectatori. În fața mării bogății de nuanțe și armonii ce „colorează” jocul (parcă) în transă al acesteia talentate artiste, condeiul cronicarului se recunoaște învins.

Andrei Both, discret dar foarte sugestiv, se integrează perfect în acest elevat angrenaj dramaturgic. Decorul său, de un alb murdar, șifonat, ușor blazat, dar mai ales disprețuitor vis-à-vis de „mobiliierul” uman găunos, are drept particularitate o inversare specular-expresivă a rolului ferestrelor: acestea nu deschid casa spre stradă, ci conferă străzii dreptul de a invada casa, violîndu-i intimitatea.

De menționat și contribuția lui Mircea Florian, exponentul unei concepții muzicale ferm individualizate, care, după ce a fost scos „în afara legii” de cenaclul Flacăra, s-a regăsit pe sine și „fărmiul său de liniște” la Teatrul Mic.

— Ce reprezintă teatrul pentru Valeria Seciu?

— Nu știu cum să vă răspund... Teatrul este... viața mea... da, viața mea.

— Se știe că sinteți una din cele mai valoroase „achiziții” ale Teatrului Mic din ultimii ani; ce v-a determinat să optați pentru acest teatru?

— A fost, în primul rînd, un moment de impas artistic, de criză. Adică, după 14 ani de teatru, am simțit că trebuie să o rup cu ceva să înnoiesc ceva în mine, să mă reconsider, pentru a mă redescoperi, mai adevărată. În al doilea rînd calitatea acestui teatru a fost un argument important în opțiunea mea.

— Din postura pe care v-o conferă Teatrul Mic, cum vedeți publicul, din punctul de vedere al receptivității sale artistice?

— Văd publicul ca pe un adevărat partener. Publicul ultimilor ani, în majoritatea sa, mi se pare mult mai pre-

dar sînt conșinsă că vor învinge în cele din urmă.

— Considerați că disponibilitățile artistice trebuie ținute în friu pentru accesibilitate, sau trebuie educată intensiv capacitatea de receptare a publicului?

— Referindu-mă la teatru, consider că un act artistic de calitate, în care nu s-a făcut nici un fel de rabat, poate da de gîndit aproape oricărui fel de public. Cred că problema pe care ați pus-o e falsă. Noi trebuie să ne facem datoria, iar publicul va intui că ceea ce se „întîmplă” sub ochii săi trebuie să-i dea de gîndit.

— Gîndindu-mă la „starea” dvs. scenică, aș fi tentat să folosesc cuvîntul „transă”. Ce se întîmplă de fapt în laboratorul artistic al Valeriei Seciu?

— E un amalgam între ochiul și mintea mea, care văd totul, și sufletul meu care nu mai vrea să vadă... Chiar dacă este un fel de transă, este una conștient dirijată.

— Înainte de a fi artistă, sinteți o femeie — cetățean — soție — mamă. Cum reușiți să împiedicați frustrările

„ESEŢIAL ESTE TALENTUL”

Interviu cu Valeria Seciu

tențios în depistarea adevărului. Un astfel de public te obligă să te radigrafiezi, să te deschizi sincer spre el.

— Cu „Să-i îmbrăcăm pe cei goi” de Pirandello stacheta disponibilităților dvs. artistice a fost foarte mult ridicată. Acum, cînd nu mai aveți dreptul s-o coboriți, cum vă pare fiecare apariție scenică?

— Multă vreme a fost un coșmar. Trebuie însă să spun că Pirandello n-a reprezentat pentru mine doar un rol izbit, ci a fost o împlinire de excepție cu un mare text, cu un mare regizor, cu climatul deosebit al Teatrului Mic. Toate acestea au coincis fericit și cu o stare specială de a mea. Rolul acesta m-a „costat” foarte mult ceea ce mi se întîmplă rar.

— Credeți că acest rol se poate constitui într-o limită artistică pentru dvs.?

— Nu... Vreau să sper că nu... Nu știu, dacă voi regăsi în alte roluri o stare atît de ideală de lipire, de aderență, de rană vie, de implicare. Nu pot însă să mă gîndesc că voi fi redusă la acest spectacol.

— Acceptați necondiționat rolurile ce vi se oferă, sau le selectați conform structurii dvs. interioare?

— Este o situație mai delicată. Criteriul de dobîndire al unui rol nu este bunul tîu plac. Ești pus în situația de „a fi văzută” într-un rol. Cred că aceasta este forma ideală, nu să-ți alegi rolul, ci să fii „văzută” de altcineva în acel rol, să fii astfel obligat să ajungi unde va...
— ...adică pledați pentru o cale spre obiectivizare?

— Da, bineînțeles. Cred că e mai bine ca un alt ochi să te „vadă” și să te vrea într-un anume fel. Firește că pînă la urmă drumul meu și al celui care m-a „văzut” se suprapun...

— Ați „cochetat” cu mult succes și cu cinematografia Știut fiind că aceasta este singura artă ce face parte din sectorul productiv, cum vedeți condiția artistului angajat?

— Eu consider că esențial este talentul. Astfel, mi se par deosebit de implicați social, de militanți, Danieliuc, sau Pița, sau Blaier, nu atît prin sfera problemelor pe care le „atacă”, cît mai ales prin talentul lor. Bineînțeles că și ei au de făcut față unor piedici, mai mult sau mai puțin grave,

inerente să pătrundă în spațiul scenic?

— Uneori reușesc, alteori nu... Oricum, raporturile dintre cele pe care le-ați enumerat și teatru nu sînt de loc antagoniste, ele completîndu-se armonios.

— Deci artistul nu trebuie judecat independent de viața sa?

— Bineînțeles că nu, actul său artistic vine de dincolo de scenă. Esențiale mi se par însă dozele în care acționează toate, unele asupra celorlalte.

— În travaliul scenic, simțiți vreodată pulsul posterității?

— O, nu! În nici un caz. Pe mine mă interesează clipa spectacolului. Sînt conștientă că munca noastră se irosește, în timp, dar asta nu mă afectează. Noi sîntem ai momentului... în urma dramaturgului rămîne un text. Ce rămîne însă în urma noastră? O interpretare? Cu timpul f a i s u l inundă totul... Eventual doar „lanțul” teatrului, trecînd din unul în altul, se poate „agăța” undeva de posteritate.

— Valoarea dvs. artistică se traduce, în primul rînd, prin profesionalism. Cum evitați rutina atît de apropiată profesionismului?

— Mă preocupă mult această problemă. Garanția mea că reușesc în acest sens este măsura în care mă implic în ceea ce fac. Cînd știi cum să dai tot ce e mai bun din tine, rutina e învinsă.

— Care considerați că ar fi cauza nivelului, de multe ori nemulțumitor, al teatrului de provincie?

— Totuși sînt și în provincie regizori și actori talentați, și de altfel nici în București nu merg toate bine. Probabil că lipsesc animatorii, lipsește spiritul de competitivitate. Ei sînt nedreptățiți: au un acces redus la televiziune și în cinematografie, și aceasta după criterii neartistice.

MARIUS MORARIU

ERATA

În numărul trecut s-a comis o regretabilă eroare, pe care ne simțim obligați s-o îndreptăm. Cronicile spectacolelor „Concurs de frumusețe” și „Ordinatorul” aparțin lui Marin Iancu, față de care ne cerem scuze colegiale.

salon literar

SONG

Gheorghe Pruncuț

Hei Dacie...

Tigroaica noastră, văduva bărbată
La Dunăre își duce puii daci.
Moara de vânt a răgușit, stricată
Fâna umple miile de saci.

A mai scăpat și Decebal stăfie
În țeasta mea plingând ca un vulcan
Și încă se aud cu frenezie
Potcoavele-nroșite sub ciocan;

Și acum să nu vociferez bezmetic.
Hei Dacie, părinte suferind
Ascultă-ți glasul pruncului eretic
La Roma sclavul vinului fiind.

Motanul

Sînt jigărit și plin de cele rele,
Lovind nervos în blîndul meu motan,
Ce mulțumiri ascunse și rebele
Se-ascund în țeasta zeului viclean?

Motane-nseninează-te și spune-mi
Cît dor de mine ai și mă feresc,
Să-ți dau aceeași dragoste pe nume,
Să-ți dau din elixirul strămoșesc.

Motane-nseninează-te și spune-mi
Că amîndoi ne potrivim ca ieri,
Doar ne lipsește pofta de-a începe
Povestea fioroaselor dureri.

Azilul morții

La încăperea tristelor vacanțe,
Se-ntoarcă vîntul schilodit de rele,
Cad frunzele, cad marile speranțe
Și bate luna albă în podele

Dar luna bate dăltuind sicrie,
Croite pe măsura tuturor.
În noaptea asta cine va să vie?
Să-și piardă răsuflarea-ncetîșor,

În noaptea asta dreptele iluzii
Vor fi executate lingă cer,
Și trupul țepăn presărat de roze
Va lumina spre falsul giuvaier.

Blestem

Se leagănă stele și flori ameteșe
violat
Pămîntul suportă mai nobil
corvoada,
Ciclop e domnul spațiilor toate,
Și urlă mașcată de gînduri
caseada.

Și trăind iscusita magie a morții,
Se plînge întruna cu lacrimi
albastre,
Sălbatică-i luna în spatele porții
Supusă de veacuri zilelor noastre.

Să nu mai suportî nici casă, nici
dorul,
Să mergi serbezit de-aceeași părere,
Pălmuind veșnicia, nervos meteorul,
Coboară pe fulgerul nopții r grele.

Pașel

Și încă-o zi, amurgu-i liniștit,
Florile respiră ușurate,
Văzduhul meditează aiurit,
La cine știe ce singurătate.

Nu-i pasăre, pe sus printre lumini,
Doar gîndul vine ostenit acasă,
Pe cînd ai lui au adormit senini
Înfășurați în valuri de mătase.

Eugetare

E-adevărat motane, primăvara
Din ochii tăi, mă tulbură mai tare,
Fiindcă iubesti mai mult cît se
cuvine
Și-mi torci fărădelege la picioare.

Oare blindețea ta mă înfioară?
Ori neputința mea de-a înțelege,
Ambițioasa-mi flacără bizară,
În vînt neomenia s-o deslege...

Antonin Artaud

Poet negru

Poet negru un sîn de fecioară
te bîntuie
poet dezgustat viața te împinge
și orașul arde
și cerul se pierde în ploaie
pana ta zgîrie în inima vieții.

Pădure, pădure, mișună ochi
pe crestele multiplicat ale
zidurilor;
plete de furtună, poezii
încăleacă pe cai, pe cîini

Ochii scînteiază nebuni, limbile se
răsuceșe
cerul curge în măr'
ca un lapte hrănitor și albastru;
agățat sînt de buzele noastre
femei, inimi dure de oțet

Copacul

Acest copac și freamătul său
pădure întunecată de chemări,
de țipete
devorează întunecată inimă a nopții.

Oțet și lapte, cerul, marea
întindere densă a bolții
tînde spre această cutremurare
ascunsă în miezul dens al umbrei

O inimă ce crapă, un astru dur
în două rupt, topindu-se în aer,
la chemarea soarelui răsunînd
fac același zgomot, fac același
zgomot
ea noaptea și copacul în mijlocul
vîntului

Jacques Baron

Necunoscutul

Spunea buzele-mi sînt ciorchini
monstruoși
pantere ce cîntă
mai dulci decît păsările atît de
dulci ale colinei
și taurii însingerați ai marilor nori
sumbri

Spunea
port la sîn
valuri imense și aspre
în mijlocul florilor atît de frumoase
ale lungilor zile
O chema pe Maria

o fetiță ce ducea legume
Spunea, mai spunea încă
Sînt un mac
care trezește dimineața cerul palid
al animalelor.

Jean Malrien

Bucuria

Cu viața surprinsă, pe marginea
buzelor,
cînd numele voiau a-ți rosti
Înainte, respir
Ești femeia mea și te cunosc de-un
veac

Ești un castel de frunze

Am luat mina ta de la capătul
soarelui
Și soarele mi-a spus o lungă poveste
de soare

Cu plute pe rîu
Și rîul mi-a vorbit de trupul tău
Iar trupul tău se sfîrșește cu o
mină pe care am înapoiat-o
soarelui
Ești tu
Sînt zămislit din umbre lingă tine
Sînt zămislit din tăcerile pe care
le iubești

Sîntem tineri și zilele ne sînt lungi.

Philippe Soupault

Duminică

Avionul țese firele telegrafice
Izvorul cîntă același cîntec
Ea întîlnirea birjarilor aperitivul
e portocaliu
dar mecanicii locomotivelor au ochi
albi
doamna și-a pierdut surisul în
păduri

Am zărit amintirea vocii sale
înălțîndu-se
Trupu-mi legăna gîndurile
firele telegrafice fugare

Bătaia unei pietricele sună amiaza.

Traduceri realizate de DORIN
MURARIU după volumul Jean
Bédouin — LA POESIE SUR-
REALISTE, Editions Seghers,
1964.

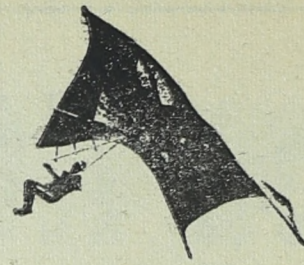
Abdul Halim Hafuz Serisoare sub apă

Dacă ești prietenul meu, ajută-mă să plec de la tine
Sau dacă ești medicul meu ajută-mă să mă vindec.
Dacă eu știam că iubirea este foarte primejdioasă, nu iubeam
Dacă eu știam că marea este foarte adîncă nu înotam
Dacă eu știam sfîrșitul meu nu începeam.
Mi-a fost dor de tine, învătă-mă cum să nu-mi mai fie dor
Învătă-mă cum să rup rădăcina iubirii tale din adine,
Învătă-mă cum să moară lacrima' în învelis
Învătă-mă cum să fac revoluție în tine și să salvez din sabia de dor.

Eu după tine rămîn ca o carte fără file,
Tu ești prezentul meu, și trecutul meu, ești anii mei,
Iubirea mea la tine este iubirea poeziei, dar de ce omori poezia?
Iubirea mea la tine este puțin dor, dar de ce mă împinge de pe pietre.
Eu ți-am dat lumina soarelui, tu de ce-mi dai întunericul?
Eu ți-am oferit păduri, tu de ce-mi dai pustiu.
Eu sînt în apă și vocea ta vine la mine sub apă.
Liniile mîinilor tale mă urmăresc sub apă.
Ah, dacă se înecă gîndul meu dacă se înecă fața ta și trecutul
Și dacă se înecă mai multe obiecte.
Ah, ce mai simt eu cînd sînt obosit
Dacă ești așa de curată, salvează-mă din acest păcat
Iubirea mea la tine este un păcat, cruță-mă de acest păcat
Dacă ești puternică dă-mă pe mine afară din mare
Să știi, eu nu știu să înot, nici să plutesc.
Valul albastru care este în ochii tăi mă trage pe mine înăuntru
Albastru, albastru, albastru.
Nu există numai culoarea albastră
Să știi că n-am experiență în iubire și n-am barcă
Dacă-ți sînt drag, scump, ia mîinile mele
Eu te iubesc din cap pînă-n picioare,
Eu respir sub apă, eu mă înec, înec, înec.

Traducere de: MUNIR MAHDI JASSIM
NASIR MAHDI JASSIM





Ancheta „FORUM STUDENTESC”

Cei mai buni 10 sportivi români ai anului '80

Fideli dictonului „Nu aduce anul ce aduce ceasul”, am socotit demnă de cuviință publicarea rezultatelor anchetei noastre sportive acum (a început de nou an, când proverbialul „ceas” a reușit mai mult sau puțin o oarecare detașare de multitudinea de anchete, clasamente, topuri cu care am fost confrunțați. Dacă vreți, am așteptat momentul „judecării la rece” și acum să dăm cuvântul faptelor. Mai întâi...

PUBLICUL

1. **NADIA COMĂNECI** (gimnastică) — 1820 p. 2. **IVAN PATZAIICHIN** (canoe) — 1800 p. 3. **SANDA TOMA** (schif) — 1760 p. 4. **CORNELIU ION** (tir) — 1700 p. 5. **ȘTEFAN RUSU** (lupte) — 1670 p. 6. **CONSTANTIN ALEXANDRU** (lupte) — 1550 p. 7. **CORNELIU OROS** (volei) — 1480 p. 8. **ION CONSTANTIN** (rugby) — 1030 p. 9. **ANGHEL IORDĂNESCU** (fotbal) — 880 p. 10. **EMILIA EBERLE** (gimnastică) — 750 p.

Așadar, un clasament dominat de gimnastică, lupte, canotaj, devenit, într-un fel confirmarea aportului românesc la medalile olimpice, devenit în ultimul timp o tradiție. Iubim încă prea puțin rugby-ul. Cît despre fotbal, victoria împotriva Angliei reprezintă prea mult pentru cotele la care este situat acest sport în clasamentele din ultimii ani. Să continuăm cu...

... PRESA DE SPECIALITATE

transpunând fidel opțiunile citorva din specialiștii genului:

IOAN CHIRILĂ (Sportul) — cu propriile comentarii —

1. **Sanda TOMA** (canotaj) — „pentru autoritatea victoriei, pentru saltul calitativ din ziua olimpică, după o lungă perioadă de acumulări pe suprafețele internaționale”.
2. **Ion CONSTANTIN** (rugby) — „pentru calitatea sa de matador al unei echipe care a reușit o netă afirmare internațională”.
3. **Ivan PATZAIICHIN** (canoe) — „pentru formidabila sa cursă care a început în Mexic '68 și s-a încheiat, dacă s-a încheiat, la Moscova '80”.

4. **Nadia COMĂNECI** (gimnastică) — „pentru frumoasele sale victorii, fără ca acestea să însemne o egalare a strălucitoarelor nopți de la Montreal”.

5. **Ștefan RUSU** (lupte) — „pentru tradiția la un nivel foarte înalt, într-un sport în care se simte vișoarea românului, cu atât mai mult cu cît acești voinici nu beneficiază de ovații și fotoreporteri”.

6. **Corneliu ION** (tir) — „pentru reinodarea tripticului Helsinki, Roma, Melbourne, cu speranța că acest start își va împlini triu-ghiul”.

7. **Anghel IORDĂNESCU** (fotbal) — „ajunge atîta modestie în fotbal! În fond, am învins Anglia!”.

8. **Virginia RUZICI** (tenis) — „cine ar crezut că această față subțire și aparent fragilă va figura în primul sextet mondial, punind la încercare pină și nervii implacabilei Chris Evert Lloyd?”.

9. **Vasile STINGĂ** (handbal) — „șeful de orchestră al celei mai spectaculoase răsturnări de scor din handbalul românesc, la Moscova”.

10. **Toma SIMIONOV** (canoe) — „Toma a crezut și el în victoria lui Patzaiichin”.

GEORGE DINU (RTV — Studioul Timișoara):

- Masculin: 1. **Ivan PATZAIICHIN** (canoe) 2. **Ștefan RUSU** (lupte) 3. **Corneliu ION** (tir) 4. **Toma SIMIONOV** (canoe) 5. **Vasile DIBA** (caiac) 6. **Constantin ALEXANDRU** (lupte) 7. **Echipa națională de rugby** 8. **Vasile STINGĂ** (handbal) 9. **Dumitru CIPERE** (box) 10. **Corneliu OROS** (volei).

- Feminin: 1. **Nadia COMĂNECI** (gimnastică) 2. **Sanda TOMA** (schif) 3. **Emilia EBERLE** (gimnastică) 4. **Margareta CATINEANU** (popice) 5. **Melita RUHN** (gimnastică) 6. **Ileana SILAI** (atletism) 7. **Olga HOMEĞHI** și **Valeria ROȘCA** (schif) 8. **Ecaterina STAHL** (scrimă) 9. **Carimen BUNACIU** (inot) 10. **Dana NUTU** (șah)

ION GHITULESCU (Radiodifuziune):

1. **Nadia COMĂNECI** (gimn.) 2. **Ivan PATZAIICHIN** (canoe) 3. **Sanda TOMA** (schif) 4. **Ștefan RUSU** (lupte) 5. **Corneliu ION** (tir) 6. **Emilia EBERLE** (gimn.) 7. **Ion CONSTANTIN** (rugby) 8. **Virginia RUZICI** (tenis) 9. **Dumitru CIPERE** (box) 10. **Marcel RĂDUCANU** (fotbal).

GRIGORE ILISEI (RTV — Studioul Iași):

1. **Nadia COMĂNECI** (gimn.) 2. **Ivan PATZAIICHIN** (canoe) 3. **Ștefan RUSU** (lupte) 4. **Sanda TOMA** (schif) 5. **Corneliu ION** (tir) 6. **Constantin ALEXANDRU** (lupte) 7. **Emilia EBERLE** (gimn.) 8. **Radu VOINA** (handbal) 9. **Cornel OROS** (volei) 10. **Toma SIMIONOV** (canoe).

THEODOR MATEESCU (RTV — Studioul Cluj-Napoca):

1. **Sanda TOMA** 2. **Nadia COMĂNECI** 3. **Ivan PATZAIICHIN** 4. **Ștefan RUSU** 5. **Corneliu ION** 6. **Emilia EBERLE** 7. **Corneliu OROS** 8. **Ion CONSTANTIN** 9. **Vasile STINGĂ** 10. **Marcel RĂDUCANU**.

NICOLAE SECOSAN (cranic sportiv):

1. **Nadia COMĂNECI** 2. **Ștefan RUSU** 3. **Sanda TOMA** 4. **Corneliu ION** 5. **Ivan PATZAIICHIN** și **Toma SIMIONOV** 6. **Ion CONSTANTIN** 7. **Radu VOINA** 8. **Virginia RUZICI** 9. **Emilia EBERLE** 10. **Constantin ȘTEFĂNESCU** (fotbal).

CRISTIAN ȚOPESCU (Televiziune):

- Masculin: 1. **Ivan PATZAIICHIN** 2. **Ștefan RUSU** 3. **Corneliu ION** 4. **Toma SIMIONOV** 5. **Vasile DIBA** 6. **Constantin ALEXANDRU** 7. **Corneliu OROS** 8. **Vasile STINGĂ** 9. **Dumitru CIPERE** 10. **Ion CONSTANTIN**.

- Feminin: 1. **Nadia COMĂNECI** 2. **Sanda TOMA** 3. **Margareta CATINEANU** 4. **Emilia EBERLE** 5. **Ileana SILAI** 6. **Melita RUHN** 7. **Ecaterina STAHL** 8. **Rodica DUNCA** 9. **Carimen BUNACIU** 10. **Olga HOMEĞHI** și **Valeria ROȘCA**.

Așadar, șapte opțiuni pentru un clasament, care arată astfel:

1. **Nadia COMĂNECI** — 660 p. 2. **Sanda TOMA** — 610 p. 3. **Ștefan RUSU** — 550 p. 4. **Ivan PATZAIICHIN** — 540 p. 5. **Corneliu ION** — 460 p. 6. **Emilia EBERLE** — 320 p. 7. **Ion CONSTANTIN** — 230 p. 8. **Toma SIMIONOV** — 160 p. 9. **Margareta CATINEANU** și **Constantin ALEXANDRU** — 150 p. 10. **Vasile DIBA** — 120 p.

Hotărât lucru, „olimpicii” nu lasă nici o speranță, conducînd detașat plutonul valoric al sportului românesc. Rămîning deficitari, cel puțin în urma statisticilor, la atletism, box, baschet și... fotbal! Așteptăm!

...ȘI ÎN FINAL...

...cu permistunea dumneavoastră, cronicarul oferă drept replică un clasament de natură sentimentală, al celor nelușiți în primele 10 locuri:

1. **Echipa națională de rugby** 2. **Virginia RUZICI** 3. **Ileana SILAI** 4. **Vasile IORDACHE** (fotbal) 5. **Vasile STINGĂ** 6. **Dumitru CIPERE** 7. **Rodica DUNCA** 8. **Carmen BUNACIU** 9. **Vasile DIBA** 10. **Toma SIMIONOV**.

Anchetă realizată de MIHAI JUNEĂ

Ar putea oare cineva să indice de pe acum vreo certitudine în ceea ce privește lupta din grupele europene pentru turneul final din Spania? Cu siguranță că nu, și asta deoarece întregul sezon fotbalistic internațional s-a caracterizat prin ofensiva anonimilor de pină mai ieri, marile favorite rămîning în majoritatea cazurilor în umbră, fie deliberat fie forțate de rezultatele de pină acum ale întrecerii.

Ca de obicei, naționala noastră se află într-o companie — dacă nu selectă, cel puțin demnă de luat în seamă, pentru că:

— deși am scăpat de obsedaantul rival pe nume Spania (noroc cu organizarea, altfel cine știe?) îi întâlnim pe englezi, care nu vor uita niciodată povestea de pe Wembley '69, poveste tradusă în fapt printr-un mare semn de întrebare în istoria gloriei Albionului;

— în locul Iugoslaviei ar fi acum Ungaria, în prezent într-un moment al căutării proprii certitudini. Chiar dacă ultimele rezultate o recomandă mai puțin, echipa maghiară tinde să-și compenseze precarul echilibru între Buenos Aires și Madrid printr-un palmares direct care, cel puțin în ceea ce ne privește, n-o este net superior;

— după mai bine de 10 ani din nou Elveția. Ei bine, chiar dacă a-o să vă vină să credeți, țara cantoanelor păstrează încă „la dosar” acel 7-1 de la Zürich, pe care-l invocă ori de cîte ori este cazul (ce noapte tristă, ce noapte grea!).

...Și grupa a IV-a...

Înainte de-a trece mai departe, cronicarul cere dreptul unui „time-out”. Și asta pentru că toți adversarii menționați pînă acum fac parte dintr-o istorie mai mult sau mai puțin revocabilă, în definitiv cu șanse reale de-a putea fi contracarați. Marea necunoscută este însă echipa Norvegiei în fața căreia am vrut prea mult, am crezut că am realizat prea puțin, mulțumindu-ne apoi cu realitatea consemnată, pentru că alții au pățit-o și mai rău. Îndrăznim să credem că fiordurile norvegiene vor fi copiate identic în desenul rezultatelor grupei a IV-a, clasa cea finală a acestei echipe fiind de pe acum, cu totul imprevizibilă.

Apelînd la situația din grupă la această oră, vom observa următoarele:

1. Anglia	3 2 0 1 7—3 4
2. România	2 1 1 0 3—2 3
3. Norvegia	3 1 1 1 3—6 3
4. Elveția	2 0 0 2 2—4 0
5. Ungaria	0 0 0 0 0—0 0

Așadar, Anglia conduce plutonul, grație punctelor obținute pe propriul teren, justificîndu-și cel puțin pînă acum cotele generoase de care se bucură la bursa pariurilor. Cu toate acestea, echipa lui Greenwood este serios amendată de acel zero din dreptul meciurilor egale, aceasta însemnînd pasiv absolut la prima deplasare pe continent, dacă vreți, pe terenul unei echipe refuzată în ultimii 10 ani de la mai toate banchetele internaționale. În fond naționala engleză rămîne tributară ciocnirilor interne între clanurile Liverpool și Nottingham, ciocniri care-î în în continuare pe Keegan în afara echipei. Astfel, un nou „caz” Greaves ar putea fi mai aproape ca orînd, din 1970 încoace.

Coborînd în clasament, vom găsi Norvegia în poziția a III-a, ceea ce, să recunoaștem, este o performanță care dă de gîndit în condițiile în care „fotbalul total” care și-a cîștigat drepturile pe deplin la Weltmeisterschaft '74, este în primul rînd revindicat de temperamentul nordic. În aceste condiții, îndrăznim să anticipăm că avionul de Madrid va trece cu siguranță și pe la Oslo.

În țara cantoanelor, mare dezamă-

M. J.

(Continuare în pag. 15)

Delta-planul

Iată că după Iași și Arad, și în Centrul universitar Timișoara și-au făcut apariția primele aerodeltacluburi. Unul dintre acestea este Aerodeltaclubul „Traian Vuia”, patronat de U.A.S.C. și Clubul sportiv „Politehnica” Timișoara. Primele acțiuni datează încă de acum doi ani și se datorează inițiativei studentului Dorel Ispas, însă mișcarea nu a avut un caracter de masă. În primăvara acestui an tovarășul profesor doctor inginer Anvon Policec preia inițiativa și reușește să organizeze un aerodeltaclub. La început a fost mai greu, lipseau deltaplanelor, baza materială era aproape inexistentă. Primii pași ai timișorenilor au fost îndrumați de aeroclubul din Arad iar deltaplanelor au fost împrumutate de la aeroclubul unei fabrici din oraș. În prezent, aerodeltaclubul are patruzeci de legitimați: cadre didactice, studenți, elevi. A. Policec, conducătorul clubului, pregătește un curs de aerologie care va fi tipărit și dat spre folosința cursanților. A început și construcția primului deltaplan, care se lucrează mai încet, pentru că membrii deltaplanului să pătrundă în tainele construcției unui astfel de aparat. Al doilea deltaplan se va construi, bineînțeles, mai repede. Deltaplanul se autoutilează și se autoconduce. Organul de conducere este un birou de autoconducere studentescă. Există un regulament al aerodeltaclubului, carnet de zbor, legitimații și chiar și un jurnal de prezență pentru cursurile ținute de prof. dr. ing. A. Policec.

Locul de zbor, undeva între localitățile Remetea Mică și Lipova, este denumit Șarlotă. Se zboară și pînă la înălțimi de pînă la 250 metri, zborul efectuîndu-se sub conducerea unui instructor șef, tot student: Francisc Kastner, anul II, Mecanică. De la cincisprezece septembrie a.c., cînd aerodeltaclubul s-a reorganizat, s-au afirmat nouă studenți, punîndu-se mari speranțe în ei. Iată cîțiva dintre aceștia: Alexandru Fluieraș, anul II, Georget Găușan, anul II, Géza Dohi, anul I, toți de la Electrotehnică. Toți membrii clubului se antrenează pentru concursul care constă în gradul de pregătire al pilotului, durata planării și aterizare la punct fix, pentru care se acordă diferite punctaje. Tovarășul profesor A. Policec ne-a spus că, în județul Timiș, în viitor va avea loc un concurs de deltaplanism. Să sperăm că membrii aerodeltaclubului timișorean vor obține locuri fruntași! Și un fapt inedit în țara noastră: primele antrenamente se fac pe un simulator care se află la sediul clubului. Astfel, piloții fac cunoștință cu... emoțiile zborului încă de la sol.

Putem spune, deci, că deltaplanul „Traian Vuia” a pășit cu dreptul în activitatea sa, și anunșăm pe doctorii de zbor cu deltaplanul că din februarie 1981 se vor face din nou înscrieri la club.

VALERIU MOȘNEAGA

MAGAZIN

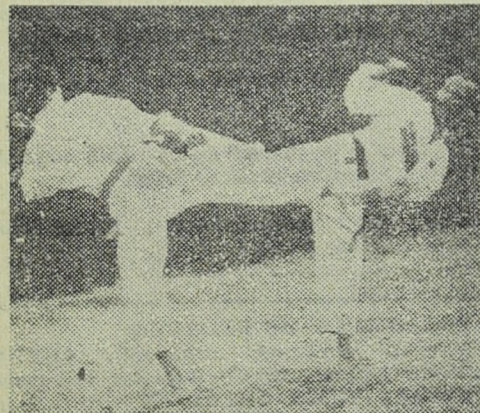
...Și grupa a IV-a...

(Urmare din pag. 14)

gire. După 60 de zile de pregătire centralizată; partida de pe propriul teren, în compania Norvegiei a însemnat un bluff imens, la aceasta adăugându-se apoi infringerea de pe Wembley. Pornind de la atari adevăruri, Elveția pare, cel puțin pe moment, scoasă din luptă, pentru că acel —2 dintr-un suigeneris clasament al adevărului reprezentă de fapt o nefastă confirmare a unui palmares negativ din ultimii ani într-un fotbal în care doar sporadicile apariții în cupele europene ale unui Grasshoppers Zürich de exemplu au mai însemnat ceva.

În fine, Ungaria pare la această oră cea mai avantajată intrind ultima în luptă, naționala maghiară a avut răgazul necesar pentru a-și studia viitorii adversari. Dacă adăugăm însă la cele scrise în preambulul acestor rânduri faptul că vechiul triumfi de selecție Ujpest-Ferencváros-Honvéd tinde de ceva timp încoace către un poligon oarecare, atunci s-ar putea ca ritmul ridicat la care echipa va fi obligată să-și susțină jocurile anul viitor, să nu fie doar un simplu amănunt de natură competițională.

Și acum, un scurt epilog al acestor rânduri, care va aparține echipei române. Faptul că a învins Anglia, ar putea însemna foarte bine începutul unui nou ciclu al fotbalului românesc în elita internațională, și asta nu numai pentru că „generația Guadalajara” își are actul de naștere semnat pe Wembley, adică exact acolo unde ne-a plăcut să credem că Marcel Răducanu, Cămătaru et co. vor lupta pentru girul proprii consacrați. Și ar fi ceva. Între Insula Margareta și arbaletele helvete vom avea tot timpul să ne amintim că pe de-o parte, aceluși 1-7 de la Zürich îi păstrăm oricând în replică epilogul de la Lausanne, pe de altă parte, în tabăra maghiară doar „bătrînul Fazekas” le mai poate aminti mai tinerilor săi coechipieri că în istoria fotbalului românesc a existat cîndva „Drama de la Belgrad”.



● Aceste clișee sînt, fără îndoială, o pledoarie pentru frumusețea practicării budo-ului. Despre existența și funcționarea cercului studențesc de tehnica BUDO-ului, condus de arhitectul DAN CHINDA, într-un material viitor.

Modă

Nu vă sfiți fetelor! Mîncați cite sarmale doriți! C-auziți ce veste mare vine de la Paris: „Nu mai este la modă silueta înaltă și sup-lă...” Zvonul e zvon — trebuie să ne convingem de veridicitate. Sîntem deci la Casa de modă și stăm de vorbă cu Ferdinand Calcio, șeful atelierului de creație:

— Ce ne puteți spune despre moda '81?

— Voi începe cu noutățile din domeniul sexului frumos: în general se poate observa o influență clasică în întreaga ținută.

— Adică?

— Adică talia va fi discret marcată, ușor coborîtă, lungimea nu va depăși cu mult linia genunchiului, gulerele vor fi înalte. Se insistă mult asupra croielilor geometrice.

— Și culorile?

— Una caldă, alta rece! Domină culorile calde, dulci, stinse, dar și culorile închise, neutre.

— Și la băieți?

— Păi, la ei nu s-au schimbat prea multe. Pantaloni tot strîmți, stil cigarette, Gatsby, haina este prelungită, reverul îngust, umerii lați.

(N. A. — Nu vă supărați, băieți! Nici la noi nu „s-au schimbat prea multe”).

CORINA BUGARIU

Bucuria laptelui*

— parodie —

Deunăzi la Cluj am nimerit în lăptăria țării cea mai mare, Dar nici acum nu sînt mai dumerit, Unde-și țineau țărâncile grăjdare?

Același era laptele și bun, De patruzeci de grade, mi s-a povestit, Dar era ceva care cum să vă spun Amirosea a bou și chiar a mit.

E bine cît mai este-n lume-o vacă Și-o editură binefăcătoare, Altfel mai afirmam și-acum de-o cracă Cu un bidon de lapte sub picioare.

Și cită vreme-i piinea făcută tot din grîu Și lapte praf inundă acest mic univers Mă leg să stau cuminte, cu trupul pîn-la brîu În laptele fierbinte să nu mai scriu un vers...

* Bibliografie selectivă obligatorie: Ioan Alexandru — „Imnele bucuriei”, fie-i laptele ușor.

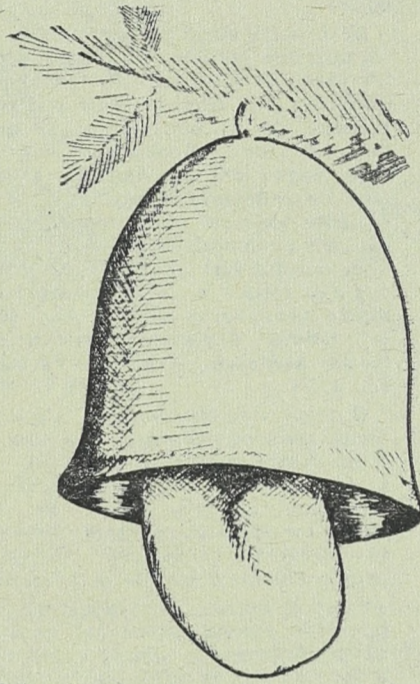
CONSTANTIN MARASCU

Curier rebusist

Mai multe cercuri rebusiste din țară au găsit înțelegerea deplină din partea factorilor competenți, reușind să editeze noi și interesante plachete rebusiste:

● Cercul rebusist „GAUDEAMUS” din Brașov prezintă cea de-a VI-a ediție a „Labirintului” studențesc supliment care cîștigă la fiecare apariție un plus de maturitate, de cantitate dar și de calitate. Ovidiu SPERLEA reușește un tur de forță ajungînd să păstreze o formulă de lucru foarte rodnică a cercului studențesc ceea ce ne dă speranța unor reușite viitoare de marcă.

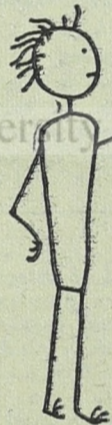
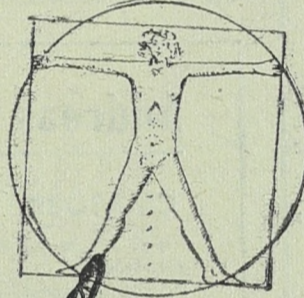
● De la Vișeu de Sus, pe calea poștei, profesorul Petrache MUREȘ ne transmite un instructiv „Miraj



Soho '80



Soho '80



fără cuvinte

fără desen

Cînd, în tabăra, de la Sinaia, caricaturistul HORIA SANTAU (student anul III Mecanică) și-au luat din mulțimea de scaune ce zăceau în club un scaun și l-a pus, cu inscripția „REZERVAT”. Într-un loc aiurea, stîrnind mirarea și admirația colegilor furati de „ideea” lui Horică, am înțeles clar un lucru: că HORIA SANTAU are deja locul lui rezervat în rîndul caricaturistilor români ingenioși. Să sperăm că în curînd, chiar în primele rînduri!

G. C.

pe autostradă”, supliment rebusist realizat de cercul rebusist „Miraj” împreună cu Miliția orașului. Dacă vreți, înainte de toate, o bună pledoarie pentru posibilitățile și eficiența pătrunderii acestor mijloace informaționale în viața economico-socială politică și culturală, apoi un excelent material rebusist.

● Magazinul turistic pentru tineret are în Tomia Michiniei un talentat coordonator care deja e „învechit” în zile negre și care scoate supliment după supliment, uitînd căci ceea ce e prea mult strică. Și aici strică poate și dorința de a publica orice material convins fiind că, un turist poate fi de orice profesiune. Are dreptate dar să nu uităm că și rebusiștii sînt tot de diverse profesii. Oricum, la mai MARE (și la munte!) și să fim fericiți că nu ne plîctisim încă cu REBUS-ul!...

● ...și nici cu suplimentul realizat de cercul rebusist „SATOR” din Alba-Iulia! Cele 64 de pagini în care semnează, alături de membrii

cercului, o seamă de invitați de marcă, rebusiști consacrați (chiar din București), varietatea materialelor, calitatea lor, demonstrează, în afara virtuților rebusiste incontestabile ale materialului strîns între copertile tari, că e nevoie să folosim orice posibilitate de a lărgi perimetrul de afirmare a rebusismului românesc, dincoace de ceea ce apare în revista de specialitate. Și mai demonstrează un lucru remarcabil: prietenia care există și care trebuie să existe între rebusiști, colaborarea lor spre binele „bolii” lor incurabile...

● Cercul rebusist al U.M.T., în tentativa lui de a deveni cerc al Casei de cultură a municipiului, așteaptă și colaboratori studenți. Inscrivă-vă la Casa de cultură a studenților, la cabinetul metodic. Vă așteptăm!

● S-a dat startul pentru editarea ediției a III-a a „FORUM REBUS MAGAZIN”-ului! Așteptăm colaborări.

G. C.

LITERATURA REPUBLICII DEMOCRATE GERMANE — O LITERATURĂ MILITANTĂ A TIMPULUI NOSTRU

(Citeva observații referitoare la proza anilor șaiszeci și șaptezeci)

Dezvoltarea literaturii din R.D.G. și stadiul ei actual sînt, ca și literatura oricărei țări, explicabile doar prin dezvoltarea istorică și socială a țării. Artă și literatură sînt orientate spre promovarea procesului de schimbare revoluționară, în primul rînd prin aceea, că produc o schimbare a gândirii și simțirii oamenilor, care sînt făuritorii acestei noi orînduirii.

În procesul de dezvoltare a literaturii Republicii Democratice Germane se remarcă etape esențiale care evidențiază schimbările și noile orientări în reflecția literară a realității.

O varietate de teme, legate de realizarea unor noi posibilități de plămuire artistică, semnalizează în anii șaiszeci și șaptezeci o schimbare a conștiinței autorilor. Aceasta se exprimă în imaginea lor despre societate, despre procesul istoric, se manifestă într-o nouă înțelegere a funcției literaturii, în strădania de a da creației literare proprii o orientare individuală.

În prima jumătate a anilor șaiszeci au luat naștere lucrări importante, care de-

ranță la neglijențe și greșeli, dar și mai receptivă la aspectele comice, grotestice și fantastice ale vieții. Literatura Republicii Democratice Germane s-a caracterizat printr-o nouă conștiință de sine, punîndu-se problema posibilităților și misiunilor care-i revin literaturii, a locului pe care-l ocupă ea în societatea noastră.

De o nouă etapă se poate vorbi odată cu apariția cărților: *Buridans Esel*, de Günther de Bruyn, *Nachdenken über Christa T.*, de Christa Wolf și *Pause für Wanzka*, de Alfred Wellm. „Se manifestă acum clar înclinația spre o proză, a cărei forme sînt atât expresie a unui raport de reflecție a realității, cât și stimulente ale unui atare raport, forme ale căutării drumului în socialism, forme ale unei aprofundări din ce în ce mai presante și critice a legăturii contradictorii dintre dezvoltarea socială și individuală” (Dieter Schlenstedt, *Wirkungsästhetische Analysen*, Akademie-Verlag, Berlin, 1979).

O temă des abordată în cele mai diferite producții literare, este cea a relației dintre individ și societate. Aceasta se realizează mai întîi printr-un cîmp tensional, care este definit de opozițiile dintre ideal și realitate, dintre cerința individuală și necesitate socială, apoi prin problemele morale și filozofice ale existenței umane, care devin tot mai importante. Primul aspect se concretizează în căutarea de sine a eroului literar, a locului său în societate, al doilea se clarifică prin analiza diferitelor feluri de comportare morală.

cărți recunosc fără greutate diferențele existente în opinii și modalități de scriere, în minuirea mijloacelor artistice, dar ei descoperă și asemănările: strădania de a face să transpară drumul și poziția generației de astăzi, de a interveni în procesele de clarificare a problemelor actuale, de a ajuta la modelarea viitorului.

Autori mai tineri, care nu au cunoscut experiența fundamentală a fascismului și a războiului, pornesc de la stadiul actual al societății, de la condițiile actuale. De aici se recunoaște o tendință care era caracteristică înainte de toate literaturii anilor 70; Wolfgang Krober, un autor foarte tînăr, exprimă această tendință astfel: „...aici se încadrează atât evaluarea societății după idealurile ei, cât și despărțirea de iluzii, ceea ce poate fi foarte dureros. Dar,

Zur DDR-Literatur der 70er Jahre, în *Sinn und Form*, 1/1978). Literatura din R.D.G. se dovedește a fi o literatură care s-a născut în urma luptelor și a divergențelor timpului nostru, și în același timp se dovedește a avea efect (pozitiv). Cititorul nu mai este considerat un subiect care urmează să fie educat, ci este implicat și acceptat ca partener. Autorii se bazează preponderent pe creativitatea lui estetic-culturală și mai mult, ei îl încadrează chiar în relația lor. Textele literare devin mai pretențioase, de multe ori chiar mai complicate.

Literatura se realizează prin acesta tot mai mult ca un fenomen între oameni, care conștientizează importanța lor în societate și care se recunosc drept „forță de acțiune” în cadrul societății.

La cel de-al VIII-lea Congres al scri-

Helmut Preissler

DESPRE MOARTEA LUI LUTHER KING

Moartea sa nu i-a distrus
Cu fruntea ridicată
Îi urmează miile
siciului.

Negru, o torță,
luminează
fața omului.

Speriați sînt cei
ce stăteau pitulați în ascunzișul lor:
Consternați
văd victima lor
de milioane de ori înfiată.

(Traducere: Maria Keul; din: Helmut Preissler, *Erträumte Ufer*, Verlag Neues Leben, Berlin, 1979).

Andreas Reimann

CALĂTORIE GALBENA

Un drum la b., să vezi: un maldăr de dovleci
ghiulele de tun, parcă, în curtea din fund.
Prietena blondă-mi prezintă bărbatul de-acum;
luminare de ceară. La zidurile cimitirului
moșnegi se usurează de apă galbuie,
pînă spre ziua mă-mbăt cu bere blondă
și refuz sexului ceea ce i se cuvine;

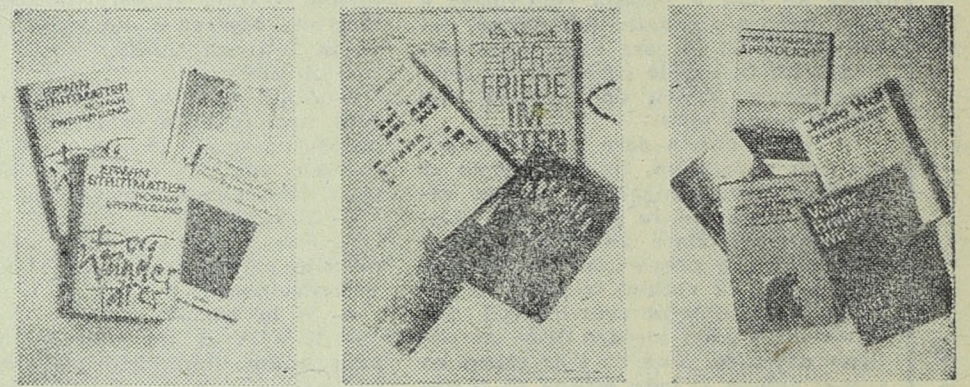
cine-ți deschide patul în acest oraș?

Zdrobesc paharul mai repede, printre prieteni,
decît se strînge melcu-n cochilie.

Sub ochiul meu florile în fum se destramă,
se subfiază risu-mi; o pungă goală de ofrande.
Numai acum, la galbenul de stop,
o dată numai, înaintea roșului cel lung,
să-l întîlnești pe marcell. Să-ntrebi apoi:
pentru ce călătoria?:

un maldăr de dovleci,
ghiulele de tun, parcă, în curtea din fund.

(Traducere: Maria Keul; din: Andreas Reimann, *Die Weisheit des Fleisches*, Mitteldeutscher Verlag, Halle (Saale), f.a.)



monstrează formarea unei înțelegeri diferențiate a realității la unii scriitori:

Ole Bienkopp, de Erwin Strittmatter, *Der geteilte Himmel*, de Christa Wolf, *Spur der Steine*, de Erik Heutsch, *Die Aula*, de Hermann Kant. Aceste cărți au format obiectul unui schimb vast de păreri dintre cititori și autori, cum n-a mai existat înainte (și nici după aceea). Hermann Kant a remarcat în 1973, la cel de-al șaptelea Congres al scriitorilor din R.D.G. o dezbateră mai liberă a problemelor în literatura noastră, o reflecție a lumii cu multitudinea ei de fenomene exterioare și cu bogăția interioară a individualității. El vorbea de o literatură care „este gândită mai profund, care pătrunde mai adînc în propria istorie și care ascultă glasul popoarelor, care a devenit mai intole-

Literatura Republicii Democratice Germane oferă, corespunzător diferitelor generații de scriitori și a diferitelor experiențe, opinii, concepte literare legate de acestea, o imagine variată și diferențiată, care nu poate fi epuizată aici. Fotografiile (realizate fără un principiu de alegere valoric sau tematic) prezintă unele dintre lucrările care au o poziție valorică importantă în literatura R.D.G.

Un cerc tematic de o mare importanță în literatura actuală a R.D.G. este determinat de atitudinea adoptată față de trecutul apropiat. Această temă este tratată în *Kindheitsmuster*, de Christa Wolf și în *Aufenthalt*, de Hermann Kant. În ultimul an stau laolaltă lucrări atât de diferite cum sînt: *Abendlicht*, de Stephan Hermlin și *Wenn es ans Leben geht*, de Peter Edel. Cititorii acestor

ceea ce mă interesează mult mai mult este greutatea de a ajunge la noi idealuri. Idealurile socialiste sînt importante pentru noi atît timp cît ele nu includ noi iluzii”. (*Neue Deutsche Literatur*, 1/1980).

Numeroase lucrări în proză ale anilor 70, lucrări scrise de femei, au ca temă tendința de emancipare a femeii, telurile căreia sînt determinate din punct de vedere moral. Astfel de scriitoare sînt: Irmtraud Morgner, Maxie Wander, Helga Schubert, Christa Wolf ș.a. Ar mai fi de menționat și alte direcții și accente.

De evidențiat este și prelucrarea împodobită a realității, o putere analitică crescîndă, care favorizează dezvoltarea literară în R.D.G. „Perspectiva apare ca ceva ce se poate realiza cu greu, dar se poate totuși”. (Hans Kaufmann,

itorilor din R.D.G. Hermann Kant a formulat realizările literaturii R.D.G.-iste astfel:

„Cărțile noastre au contribuit considerabil la cizelarea conștiinței cetățenilor acestei țări; ele au fost pârtașe la eliberarea personalității; ele au fost necesare proceselor de cunoaștere și de explicare; au menținut delectarea și polemica; au slujit adevăratei emancipări a oamenilor, desfășurării spiritului cetățenesc, sociabilității și solidarității; au ajutat unora să-și recapete bucuria de a trăi, să o dețină și s-o regăsească — și cărțile noastre și-au adus aportul la întărirea puterii de decizie, la apărarea sacră a vieții”.

Dr. WIELAND LEHMANN,
lector la Universitatea din Timișoara
(Traducere: MARIOARA CRACIUN,
ECATERINA LUCA)

Helga Schubert

Urechi surde

El stă la bar. Cu fața goală. Genele, sprîncenele și părul au o culoare care-l avantajează mîscîndu-l. Sau numai din cauza ochilor cenușii? Privesc împrejur și se fixează. La al doilea taburet. La o femeie.

Imi permiteți să vă răpesc de la paharul dumneavoastră, întrebă el la începutul dansului următor. Fardul dumneavoastră de ochi i-ar veni și soției mele, imi dați voie, o să i-l recomand, vizitați-ne odată, atunci o să puteți discuta cu ea despre asta. Eu nu sînt prea priceput în astfel de detalii.

El spune asta numai, spune el, să fie totul clar de la început. Că e insurat. Și fericit.

O întrebă dacă are griji. Se descurcă în astfel de situații, deja din cauza profesiei. Dar e în stare, spune mîndru, să deosebească profesia de viața

personală. Cînd vine acasă de la lucru bea cu soția o sticlă de șampanie „Piccolo”. Din frigider. Și dacă una nu-i ajunge, mai bea una. Trebuie să te scuturi de grijile oamenilor, spune el. Să se descurce singuri. Nu le dă voie ălora care-l biziie zilnic la ureche să-i strice buna dispoziție. Trebuie să știi să deconectezi, cînd îți dau drumul.

Credeți-mă, spune el. Și dumneavoastră aveți nevoie de cineva căruia să-i puteți povesti totul. Cînd omul are griji, și ea are, spune el, vede el asta, are nevoie de cineva cu urechi surde. De cineva care-i aici și nu pricepe nimic. Un astfel de om ar fi el. Și i se oferă. Ziua următoare la o plimbare sau încă azi în camera lui la hotel. A pus deja o sticlă de șampanie la rece, pe balcon. Iarna nu e nevoie de frigider.

Ea nu vrea pe cineva cu urechi surde. Ea vrea pe cineva care să aibă urechi să audă cum crește iarba.

Ea spune nu.

Și el nu știe cum să-nțeleagă. Doar e în concediu aici. Fără soție, din păcate. Pentru că ea de-abia a născut. Al doilea copil. O fetiță.

(Traducere: Maria Keul; din: Helga Schubert, *Lauter Leben*, Aufbau-Verlag, Berlin și Weimar, 1977).

CONSILIUL DE CONDUCERE

FRANCIS ALBERT, PETRU ANDEA, NIKOLAUS BERWANGER, VIOREL BOLDUREANU, TEODOR RULZA, GHEORGHE CRIȘAN, GEORGE DINU, DAN DUBINA, MILOȘ GEORGEVICI, MIHAIL GLAJA, VIOREL MARINEASA, STELA MIREL, IOAN MORAR, LUCIAN NEGRUȚIU, VALERIU PANASIU, MARCEL SĂMĂNȚĂ, GHEORGHE SARCA, ALEXANDRU VAJDA, DANIEL VIGHI.

ADRESA REDACȚIEI:

● Casa de cultură a studenților, bv. Timoneștilor nr. 9, cam. 03, tel. 1.49.07, 1.97.21, (ședințe: luni și joi, orele 20-22).

● Căminul 15 Complex, cam. 1, tel. 1.69.45.

TIPARUL: I.P. „BANAT” TIMIȘOARA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

IOAN BACALETE (redactor principal), CORNEL BOGDAN, VIOREL BOLDUREANU (secretar răspunsabil de redacție), DANIEL BUMBE, GHEORGHE CRIȘAN (redactor șef), HELMUTH FRAUENDORFER, MIHAIL JUNEAN, CĂSTANTIN MARASCU, MIRCEA MOLDOVAN, IOAN MORAR (redactor șef-adjunct), MARCEL SĂMĂNȚĂ (redactor șef-adjunct), GHEORGHE SECHEȘAN, DANIEL VIGHI. Fotoreporteri: MICHAEL KOZAR și IOSIF BERWANGER.